

ג' בטבת תשע"ב
29 בדצמבר 2011
חוזר מס' ח-06-2325

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב

בנושא מדידת הכנסות ריבית¹

(הוראות הדיווח לציבור)

מבוא

1. לאורך השנים, חלו שינויים באופן הצגת דוח רווח והפסד של תאגידים בנקאיים וחכ"א (להלן – תאגידים בנקאיים) בארה"ב ובאופן מדידת הכנסות ריבית בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בארה"ב, המצריכות התאמה של הוראות הדיווח לציבור.
2. התאמת הוראות הדיווח לציבור נערכה תוך בחינת אופן הדיווח לפיקוח על הבנקים בארה"ב בהתאם להוראות ה FR Y-9C, סקירת דוחות כספיים והגילוי על שיעורי הכנסה והוצאה בבנקים גדולים המדווחים לפי תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב ולפי התקנה הבינלאומית.
3. כדי לסייע בהתאמת הוראות הדיווח לציבור בנושאים אלו הקמנו צוותי עבודה משותפים עם נציגי רואי החשבון המבקרים של התאגידים הבנקאיים, וערכנו התייעצויות עם החשבונאים הראשיים של חמשת הבנקים הגדולים. אנו מודים למעורבים בעשייה על תרומתם הרבה.
4. לאחר התייעצות בוועדת הקשר של לשכת רואי חשבון בישראל עם המפקח על הבנקים ובוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, אני מתקן בזה את הוראות הדיווח לציבור, כמפורט להלן.

התיקונים להוראות הדיווח לציבור

א. אימוץ המתכונת החדשה לדוח רווח והפסד

5. הוראות הדיווח לציבור יתוקנו, כמפורט בהוראה.

דברי הסבר

6. כללי:

- 6.1. התיקונים להוראות הדיווח לציבור נועדו להתאים את אופן ההצגה של דוח רווח והפסד לאופן ההצגה המקובל של הדוח בעולם ובארה"ב, וזאת תוך שמירה על מידת הפירוט הקיימת בהוראות הדיווח לציבור.

¹ הכללים שאומצו נכללים בארה"ב בנושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר "עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות" (להלן – נושא 20-310).

6.2. בשלב זה הדיווח על תוספת ג' בדבר "שיעורי הכנסה והוצאה" ימשיך להיות על שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים, היינו לפי הכללים הקיימים היום בהוראותינו. בכוונתנו לשקול במועד מאוחר יותר את אופן הדיווח הרצוי בתוספת ג', לרבות בחינה כיצד יש לדווח על הפרשי שער למסחר ומכשירים נגזרים ALM.

7. השינויים העיקריים בהוראות הדיווח לציבור

7.1. **הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית** - במקום הסעיף "רווח מפעולות מימון" יבואו שלושה סעיפים "הכנסות ריבית", "הוצאות ריבית", ו"הכנסות מימון שאינן מריבית". בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" ייכללו הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים לא מגדרים, תוצאות פעילות השקעה באגרות חוב למעט ריבית, תוצאות פעילות השקעה במניות, הפרשי שער נטו ותוצאות עסקאות איגוח והלוואות שנמכרו, תוך הבחנה בין פעילות למסחר ולא למסחר.

7.2. **הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן** - הגדרת המונח "ריבית" תוקנה כדי להבהיר שריבית תכלול גם הפרשי הצמדה למדד על הקרן.

7.3. **הכנסות שאינן מריבית** – המונח "הכנסות תפעוליות ואחרות" יוחלף במונח "הכנסות שאינן מריבית", המונח "עמלות תפעוליות" יוחלף במונח "עמלות".

7.4. **הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר** – בהתאם למקובל בארה"ב, יינתן פירוט על הכנסות אלו בביאור לפי חשיפת הסיכון (ריבית, מטבע חוץ, מניות, שחורות ואחרים), ובהתאם למהותיות.

7.5. **רווחים מהשקעות במניות נטו** - הסעיף יעבור מגוף דוח רווח והפסד וייכלל במסגרת הביאור על "הכנסות מימון שאינן מריבית". לעניין זה מובהר כי בניגוד לגישה הנהוגה בארה"ב, ההוראה מחייבת להמשיך ולהציג דיבידנד מניירות ערך זמינים למכירה ומניירות ערך למסחר במסגרת הכנסות שאינן מריבית בסעיף "רווחים מהשקעות במניות נטו". שכן, בישראל בניגוד לארה"ב לא מקובל שחברות מחלקות בקביעות דיבידנד כתחליף לתשלום ריבית.

7.6. פריטים מיוחדים -

7.6.1. רווח (הפסד) ממכירת מניות של חברות מוחזקות, רווח (הפסד) הון ממכירת בנינים וציוד ייכללו במסגרת הרווח מפעולות רגילות במסגרת הסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית", ו"הכנסות אחרות", בהתאמה, במקום בסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מסים".

7.6.2. תאומץ הגישה הנהוגה בארה"ב לגבי פריטים מיוחדים המוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכיחים". אולם, תאגיד בנקאי יהיה רשאי לסווג אירוע או עסקה כפריט מיוחד רק באישור מראש של הפיקוח על הבנקים.

7.7. **עמלות מעסקי מימון** – עמלות אלו ייכללו בסעיף "עמלות" או בסעיף "הכנסות ריבית" במקום בסעיף "רווח מפעילות מימון".

7.8. **ביאור מגזרי פעילות** – יינתן גילוי ל"הכנסות ריבית, נטו" במקום ל"רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים", בהתאם לשינוי שנערך במתכונת דוח רווח והפסד.

7.9. מתכונת דוח רווח והפסד של חכ"א –

7.9.1. המתכונת תעודכן בהתאם לשינויים במתכונת דוח רווח והפסד של בנקים.

7.9.2. משיקולי מהותיות, יאוחדו הסעיפים "הכנסות אחרות" ו"הכנסות מימון שאינן מריבית" לסעיף "הכנסות אחרות".

ב. אימוץ נושא 20-310

8. יתווסף סעיף 10א, כמפורט בהוראה.

דברי הסבר

9. כללי:

ההוראה מאמצת את הכללים שנקבעו בנושא 20-310 בדבר "עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות", בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.

10. השינויים העיקריים בהוראות הדיווח לציבור

10.1. ההשפעות העיקריות הצפויות על דוח רווח והפסד כתוצאה מאימוץ נושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר "Nonrefundable Fees and Other Costs":

10.1.1. עלויות ישירות ליצירת הלוואה (Direct loan origination costs) – בהתאם

להנחיות בקודיפיקציה יש להביא בחשבון בשיעור הריבית האפקטיבי של הלוואה את העלויות הישירות ליצירת אותה הלוואה. עלויות אלה כוללות (א) עלות תוספתית ליצירת הלוואה שנגרמה בעסקה עם צד שלישי בלתי תלוי (ב) עלויות מסוימות הקשורות ישירות לפעילויות המבוצעות על ידי המלווה עבור הלוואה, כגון: הערכת מצבו הפיננסי של הלווה, הערכה ורישום של ערבויות ובטחונות, מו"מ על תנאי הלוואה, הכנת מסמכי הלוואה וסגירת העסקה. העלויות שקשורות ישירות לפעילויות אלה יכללו רק את התשלום לעובדים המתייחס לזמן שהושקע בפעילויות אלה בגין אותה הלוואה. בהתאם לטיפול החשבונאי הנדרש היום, ככלל, העלויות שצוינו בסעיף (ב) לעיל מוכרות מיידית בדוח רווח והפסד, בסעיף משכורות והוצאות נלוות.

10.1.2. עמלות מיצירת הלוואה (Loan origination fees) – יובאו בחשבון בחישוב שיעור

הריבית האפקטיבי של הלוואה. עמלות כאמור הינן עמלות שבהן מחויב הלווה בהקשר לפעילויות של יצירת הלוואה. טיפול זה שונה מהטיפול החשבונאי המקובל היום, לפיו חלק מהעמלות כאמור נכללות בסעיף "עמלות תפעוליות" ובסעיף "עמלות מעסקי מימון" ומוכרות מיידית בדוח רווח והפסד.

10.2. בכוונתנו ללוות את תהליך ההיערכות לאימוץ נושא 20-310 בקודיפיקציה. במסגרת זו בכוונתנו לבקש מהתאגידים הבנקאיים והחכ"א:

10.2.1. להעלות סוגיות פרקטיות שעשויות לגרום לקשיים ביישום כללים אלה, תוך התייחסות לפתרונות פרקטיים אפשריים, ולשאלה האם פתרונות אלה נהוגים בעולם.

10.2.2. לבצע מיפוי של העמלות וההוצאות ולזהות אותן עמלות והוצאות שרצוי ופרקטי לדחות ולהכיר בהן כהתאמת תשואה כחלק מהכנסות ריבית.

אחד הנושאים העיקריים שאנו שוקלים בהקשר זה הוא האם פרקטי להוון עלויות ישירות פנימיות שהוצאו על ידי המלווה לצורך יצירת הלוואה. זאת, לאור ההיערכות המשמעותית הנדרשת מתאגידים בנקאיים לצורך קביעה נאותה (לרבות פיתוח מדיניות, שיטות, מערכות ונהלים ברורים, ולעתים ביצוע שינויים בשיטות התגמול של עובדי הבנק) של העלויות האמורות,

לאור הטיפול השונה בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בעלויות אלה, ולאור כוונתנו לאמץ את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.

תחילה והוראות מעבר

11. ההוראות הקשורות לאופן ההצגה בדוח רווח והפסד ייושמו למפרע החל מהדוח לציבור לרבעון הראשון של שנת 2012 ואילך.
12. לצורך נוחות, נכללו בהוראות המעבר לשנת 2011 תמצית הוראות ההצגה העיקריות שתוקנו על ידי חוזר זה (בנוסח שחל לפני התיקון בחוזר זה), שחלות על הדוח לשנת 2011.
13. לעניין יישום ההוראה בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" תאגיד בנקאי נדרש לבטל מיום 1.1.12 הפרשי הצמדה למדד שנצברו על הקרן של חוב פגום וטרם שולמו, בגין חובות שסווגו כפגומים מיום 1.1.12 ואילך בלבד.
14. התיקונים הקשורים לאימוץ נושא 20-310 ייושמו על עסקאות שיבוצעו או יחודשו מיום 1.1.2013 ואילך.
15. תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי המתקשים ביישום חוזר זה יפנו למר עידו גליל, מנהל יחידת דיווח כספי, להנחיות ספציפיות.

עדכון הקובץ

16. מצ"ב בנספח דפי עדכון לקובץ הוראות הדיווח לציבור.

בכבוד רב,

דוד זקן

המפקח על הבנקים

נספח - דפי עדכון לקובץ הוראות הדיווח לציבור

להלן הוראות העדכון :

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(12/11) [11] 630-1	(4/11) [10] 630-1
*(4/11) [16] 630-2	(4/11) [16] 630-2
(12/11) [3] 630-2.1	(4/11) [2] 630-2.1
(12/11) [14] 640-1	(4/11) [13] 640-1
#(12/11) [5] 640-1.1	(4/11) [4] 640-1.1
(12/11) [16] 640-2	(4/11) [15] 640-2
*(6/08) [3] 640-2.1	(6/08) [3] 640-2.1
(12/11) [14] 640-8	(4/11) [13] 640-8
*(12/04) [13] 640-8.1	(12/04) [13] 640-8.1
*(4/11) [11] 640-28	(4/11) [11] 640-28
(12/11) [13] 640-29	(4/11) [12] 640-29
*(4/11) [12] 661-3	(4/11) [12] 661-3
(12/11) [17] 661-4	(4/11) [16] 661-4
(12/11) [12] 661-5	(4/11) [11] 661-5
*(4/11) [2] 661-10.3	(4/11) [2] 661-10.3
(12/11) [3] 661-10.4	(11/11) [2] 661-10.4
*(11/11) [2] 661-11.2	(11/11) [2] 661-11.2
(12/11) [10] 661-12	(4/11) [9] 661-12
(12/11) [12] 661-13	(4/11) [11] 661-13
*(4/11) [1] 661-13.1	(4/11) [1] 661-13.1
*(4/11) [1] 661-14.2	(4/11) [1] 661-14.2
(12/11) [2] 661-14.3	(4/11) [1] 661-14.3
(12/11) [12] 661-15	(10/02) [11] 661-15
(12/11) [14] 661-16	(11/11) [13] 661-16
*(5/06) [1] 661-21.2	(5/06) [1] 661-21.2
(12/11) [2] 661-21.3	(5/06) [1] 661-21.3
*(5/06) [1] 661-21.4	(5/06) [1] 661-21.4
(12/11) [2] 661-21.5	(5/06) [1] 661-21.5
(12/11) [2] 661-37	(10/02) [1] 661-37
*(10/02) [1] 661-38	*(10/02) [1] 661-38
(12/11) [2] 661-51	(10/02) [1] 661-51
(12/11) [2] 661-52	(10/02) [1] 661-52
(12/11) [7] 662-4.1	(4/11) [6] 662-4.1
*(10/02) [3] 662-4.2	(10/02) [3] 662-4.2

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
*(10/07) [4] 662-4.3	(10/07) [4] 662-4.3
(12/11) [2] 662-4.4	(10/02) [1] 662-4.4
(12/11) [2] 662-10.1	(4/11) [1] 662-10.1
(12/11) [2] 662-10.2	(4/11) [1] 662-10.2
(12/11) [2] 662-10.3	(4/11) [1] 662-10.3
*(4/11) [1] 662-10.4	(4/11) [1] 662-10.4
(12/11) [2] 662-10.7	(4/11) [1] 662-10.7
(12/11) [10] 664-1	(4/11) [9] 664-1
(12/11) [11] 664-3	(4/11) [10] 664-3
(12/11) [12] 664-5	(5/06) [11] 664-5
(12/11) [13] 664-6	(5/06) [12] 664-6
(12/11) [13] 664-7	(12/97) [12] 664-7
-----	(4/11) [11] 664-8
(12/11) [12] 664-9	(4/11) [11] 664-9
(12/11) [1] 664-9.1	-----
(12/11) [15] 664-10	(4/11) [14] 664-10
(12/11) [12] 664-11	(4/11) [11] 664-11
*(10/07) [13] 664-12	(10/07) [13] 664-12
*(10/07) [9] 664-13	(10/07) [9] 664-13
(12/11) [12] 664-14	(4/11) [11] 664-14
(12/11) [10] 664-15	(11/11) [9] 664-15
*(11/11) [1] 664-15.1	(11/11) [1] 664-15.1
(12/11) [13] 664-22	(4/11) [12] 664-22
*(3/08) [9] 664-23	(3/08) [9] 664-23
(12/11) [12] 664-24	(4/11) [11] 664-24
*(4/11) [1] 664-24.1	(4/11) [1] 664-24.1
*(11/11) [12] 665-3	(11/11) [12] 665-3
(12/11) [15] 665-4	(11/11) [14] 665-4
*(4/11) [17] 668-1	(4/11) [17] 668-1
(12/11) [21] 668-2	(4/11) [20] 668-2
*(4/11) [14] 669-1	(4/11) [14] 669-1
(12/11) [14] 669-2	(4/11) [13] 669-2
*(12/04) [9] 669-13	(12/04) [9] 669-13
(12/11) [13] 669-14	(11/11) [12] 669-14
(12/11) [13] 669-15	(11/11) [12] 669-15
*(4/11) [13] 669-16	(4/11) [13] 669-16

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(12/11) [17] 669-31	(4/11) [16] 669-31
(12/11) [13] 669-32	(4/11) [12] 669-32
(12/11) [3] 669-52.1.1	(4/11) [2] 669-52.1.1
(12/11) [3] 669-52.1.2	(4/11) [2] 669-52.1.2
*(4/11) [1] 669-52.7	(4/11) [1] 669-52.7
(12/11) [2] 669-52.8	(4/11) [1] 669-52.8
*(11/11) [14] 669-53	(11/11) [14] 669-53
(12/11) [12] 669-54	(11/11) [11] 669-54
*(11/11) [11] 669-55	(11/11) [11] 669-55
(12/11) [14] 669-56	(4/11) [13] 669-56
#(11/11) [12] 669-56.1	(11/11) [12] 669-56.1
(12/11) [16] 669-57	(4/11) [15] 669-57
-----	(12/04) [4] 669-57.1
-----	(12/04) [2] 669-57.2
(12/11) [17] 669-58	(3/09) [16] 669-58
(12/11) [4] 669-58.1	(12/04) [3] 669-58.1
(12/11) [11] 669-59	(3/09) [10] 669-59
(12/11) [1] 669-59.1	-----
(12/11) [13] 669-62	(4/11) [12] 669-62
(12/11) [11] 669-63	(11/11) [10] 669-63
(12/11) [13] 669-64	(11/11) [12] 669-64
-----	(4/11) [14] 669-65
(12/11) [3] 669-65.1	(4/11) [2] 669-65.1
(12/11) [15] 669-66	(4/11) [14] 669-66
(12/11) [6] 669-66.1	(4/11) [5] 669-66.1
(12/11) [6] 669-66.2	(4/11) [5] 669-66.2
(12/11) [5] 669-66.3	(4/11) [4] 669-66.3
(12/11) [11] 669-71	(4/11) [10] 669-71
*(4/11) [13] 669-71.1	(4/11) [13] 669-71.1
*(4/11) [13] 669-72	(4/11) [13] 669-72
(12/11) [14] 669-73	(4/11) [13] 669-73
# (12/11) [17] 669-74	(4/11) [16] 669-74
-----	(4/11) [11] 669-76
-----	(5/06) [8] 669-84
*(11/00) [8] 669-85	(11/00) [8] 669-85
(12/11) [13] 669-92	(3/09) [12] 669-92

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(12/11) [3] 669-93	(4/11) [2] 669-93
(12/11) [3] 669-93.1	(4/11) [2] 669-93.1
(12/11) [2] 669-93.2	(10/02) [1] 669-93.2
(12/11) [3] 669-93.3	(4/11) [2] 669-93.3
(12/11) [3] 669-93.4	(4/11) [2] 669-93.4
(12/11) [2] 669-93.5	(10/02) [1] 669-93.5
(12/11) [3] 669-93.6	(4/11) [2] 669-93.6
(12/11) [3] 669-93.7	(4/11) [2] 669-93.7
(12/11) [3] 669-94	(4/11) [2] 669-94
*(10/02) [1] 669-94.1	(10/02) [1] 669-94.1
(12/11) [2] 669-95.2	(10/02) [1] 669-95.2
(12/11) [3] 669-95.3	(4/11) [2] 669-95.3
(12/11) [2] 669-95.6	(10/02) [1] 669-95.6
(12/11) [3] 669-95.7	(4/11) [2] 669-95.7
(12/11) [3] 669-96.2	(4/11) [2] 669-96.2
(12/11) [3] 669-96.3	(4/11) [2] 669-96.3
(12/11) [3] 669-96.10	(4/11) [2] 669-96.10
(12/11) [3] 669-96.11	(4/11) [2] 669-96.11
(12/11) [3] 669-96.12	(4/11) [2] 669-96.12
*(10/02) [1] 669-96.13	(10/02) [1] 669-96.13
(12/11) [3] 669-96.14	(4/11) [2] 669-96.14
(12/11) [3] 669-97.2	(4/11) [2] 669-97.2
(12/11) [3] 669-97.3	(4/11) [2] 669-97.3
(12/11) [3] 669-97.6	(4/11) [2] 669-97.6
(12/11) [3] 669-97.7	(4/11) [2] 669-97.7
(12/11) [3] 669-98.2	(4/11) [2] 669-98.2
(12/11) [3] 669-98.3	(4/11) [2] 669-98.3
*(10/02) [1] 669-98.6	(10/02) [1] 669-98.6
(12/11) [3] 669-98.7	(4/11) [2] 669-98.7
(12/11) [3] 669-98.8	(4/11) [2] 669-98.8
*(4/11) [2] 669-98.9	(4/11) [2] 669-98.9
(12/11) [3] 669-99.2	(4/11) [2] 669-99.2
(12/11) [3] 669-99.3	(4/11) [2] 669-99.3
(12/11) [3] 669-99.4	(4/11) [2] 669-99.4
*(4/11) [2] 669-99.5	(4/11) [2] 669-99.5
(12/11) [3] 669-99.8	(4/11) [2] 669-99.8

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(12/11) [3] 669-99.9	(4/11) [2] 669-99.9
(12/11) [3] 669-99.10	(4/11) [2] 669-99.10
(12/11) [3] 669-99.11	(4/11) [2] 669-99.11
*(10/02) [1] 669-100	(10/02) [1] 669-100
(12/11) [3] 669-100.1	(4/11) [2] 669-100.1
(12/11) [3] 669-100.2	(4/11) [2] 669-100.2
*(10/02) [1] 669-100.3	(10/02) [1] 669-100.3
*(10/02) [1] 669-100.6	(10/02) [1] 669-100.6
(12/11) [2] 669-100.7	(10/02) [1] 669-100.7
(12/11) [3] 669-100.8	(4/11) [2] 669-100.8
*(4/11) [2] 669-100.9	(4/11) [2] 669-100.9
(12/11) [3] 669-101.2	(4/11) [2] 669-101.2
(12/11) [3] 669-101.3	(4/11) [2] 669-101.3
(12/11) [2] 669-101.8	(10/02) [1] 669-101.8
(12/11) [3] 669-101.9	(4/11) [2] 669-101.9
(12/11) [3] 669-101.10	(4/11) [2] 669-101.10
*(10/02) [1] 669-101.11	(10/02) [1] 669-101.11
(12/11) [2] 669-103.12	(4/11) [1] 669-103.12
*(4/11) [1] 669-103.13	(4/11) [1] 669-103.13
(12/11) [2] 671-5.2	(3/11) [1] 671-5.2
*(1/11) [2] 671-6	(1/11) [2] 671-6
(12/11) [1] 671-9-19	-----
*(6/09) [5] 680-3.1	(6/09) [5] 680-3.1
(12/11) [5] 680-3.2	(4/11) [4] 680-3.2
(12/11) [14] 680-6	(4/11) [13] 680-6
*(3/08) [14] 680-7	(3/08) [14] 680-7
(12/11) [17] 680-12	(4/11) [16] 680-12
*(4/11) [19] 680-13	(4/11) [19] 680-13
*(4/11) [1] 680-22.3	(4/11) [1] 680-22.3
(12/11) [2] 680-22.4	(4/11) [1] 680-22.4
(12/11) [2] 680-22.5	(4/11) [1] 680-22.5
(12/11) [3] 680-23	(4/11) [2] 680-23
(12/11) [3] 680-23.1	(4/11) [2] 680-23.1
(12/11) [3] 680-24	(4/11) [2] 680-24
(12/11) [3] 680-25	(4/11) [2] 680-25
(12/11) [3] 680-25.1	(4/11) [2] 680-25.1

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(12/11) [17] 690-1	(12/09) [16] 690-1
*(1/04) [11] 690-7	(1/04) [11] 690-7
(12/11) [5] 691B-2.1	(4/11) [4] 691B-2.1
(12/11) [3] 691C-3	(4/11) [2] 691C-3
*(3/08) [1] 691C-4	(3/08) [1] 691C-4
*(4/11) [2] 691C-17	(4/11) [2] 691C-17
(12/11) [3] 691C-18	(4/11) [2] 691C-18
*(4/11) [4] 691F-1	(4/11) [4] 691F-1
(12/11) [3] 691F-2	(4/11) [2] 691F-2
(12/11) [3] 691F-5	(4/11) [2] 691F-5
*(2/07) [1] 691F-6	(2/07) [1] 691F-6
*(11/11) [4] 691F-27	(11/11) [4] 691F-27
(12/11) [4] 691F-28	(11/11) [3] 691F-28
*(2/07) [1] 691F-31	(2/07) [1] 691F-31
(12/11) [4] 691F-32	(4/11) [3] 691F-32
(12/11) [3] 691F-33	(9/07) [2] 691F-33
*(9/07) [2] 691F-34	(9/07) [2] 691F-34
(12/11) [3] 691F-35	(5/07) [2] 691F-35
(12/11) [4] 691F-36	(4/11) [3] 691F-36
(12/11) [4] 691F-37	(4/11) [3] 691F-37
(12/11) [3] 691F-38	(4/11) [2] 691F-38
(12/11) [3] 691F-38.1	(4/11) [2] 691F-38.1
(12/11) [3] 691F-43	(4/11) [2] 691F-43
*(2/07) [1] 691F-44	(2/07) [1] 691F-44
(12/11) [4] 691G-8	(4/11) [3] 691G-8
*(3/08) [2] 691G-9	(3/08) [2] 691G-9
(12/11) [4] 691G-13	(4/11) [3] 691G-13
(12/11) [4] 691G-14	(4/11) [3] 691G-14
(12/11) [4] 691G-15	(4/11) [3] 691G-15
*(1/10) [1] 691G1-1	(1/10) [1] 691G1-1
(4/11) [3] 698B-1-31	----
	699

*עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.
תיקון טכני.

דוח הדירקטוריון של תאגיד בנקאי המוגש לאסיפה הכללית של בעלי מניות

1. דוח הדירקטוריון נועד להביא בפני המשתמשים בדוח השנתי את נקודת המבט של הדירקטוריון לגבי תמונת התאגיד הבנקאי כפי שהיא משתקפת בחלקים האחרים של הדוח השנתי. זאת כדי שדוח הדירקטוריון יהווה את חוליית הקשר בין הדוחות הנותנים ביטוי למצב העסק בעבר לבין משתמש שאמור לקבל החלטות על עסקיו עם התאגיד הבנקאי בעתיד.

2. הדוח על מצב ענייני התאגיד הבנקאי יכול תיאור והסברים של התפתחות התאגיד הבנקאי וחברות הבת שלו בתקופת הדוח והתפתחויות לאחר תקופת הדוח - הכל בתחומים הבאים, לפי העניין, תוך הסתמכות על ניתוח הנתונים הכלולים בדוחות הכספיים, בסקירת ההנהלה ונתונים נוספים לפי הצורך :

(א) מידע על טיפול ההנהלה בנושאים השוטפים, כדי לאפיין את התאגיד הבנקאי ואת התקופה המדווחת ;

(ב) מידע שבידי ההנהלה על מגמות או תופעות ידועות היום שעלולה להיות להן השפעה מהותית על מצב התאגיד הבנקאי ועל תוצאות פעילותו. בהקשר זה, הכוונה לנושאים או התפתחויות שיש סבירות גבוהה להתממשותם ושניתן לצפות את השפעותיהם הספציפיות - במידה ואכן יתממשו ;

(ג) הסבר לשינויים מהותיים, משנה לשנה, בסעיפים בדוחות הכספיים, אם הוא מסייע להבנת העסק הבנקאי באופן כולל. ההסבר יכול התייחסות כמותית לגורמים המסבירים את השינוי ;

(ג1) הסבר לגבי הנושאים שאליהם הפנה רואה החשבון של התאגיד הבנקאי תשומת לב בחוות דעתו על הדוחות הכספיים ;

(ד) התייחסות להתפתחויות חריגות בתקופות הביניים של התקופה המדווחת ;

(ה) התייחסות להשפעה הנפרדת של תופעות פרמננטיות ותופעות חד פעמיות ;

(ה1) התייחסות לתהליך האצת פרעון של נכסים או התחייבויות בשנת הדיווח, תוך ציון היקף משוער של הסכום שהואץ, מועד הפרעון החדש ותנאיו העיקריים ;

(ו) התפתחויות בהכנסות, בהוצאות ובהפרשה למס (כמפורט בדוח רווח והפסד), לרבות הכנסות והוצאות ריבית, הכנסות שאינן מריבית, פעולות בלתי רגילות וחלקה של הקבוצה ברווחי חברות כלולות.

אם הסכום המצרפי של הפסדים מירידת ערך, שהוכרו (בוטלו) בתקופת הדיווח, הוא מהותי ביחס לדוחות הכספיים של התאגיד הבנקאי בכללותם, תוצג התייחסות נוספת מעבר למידע שנכלל בדוח הכספי. במסגרת זו יפורטו, בין השאר, הנתונים להלן :

(1) הפסדים מירידת ערך שהוכרו במהלך שנת הדוח בדוח רווח והפסד ;

(2) ביטול הפסדים מירידת ערך שהוכרו במהלך שנת הדוח בדוח רווח והפסד ;

(3) השפעת מס כוללת של הפסדים מירידת ערך (נטו) בשנת הדוח ;

(4) סך-כל השפעה על הרווח הנקי של ירידת ערך נכסים בשנת הדוח.

- סעיף. בנוסף, יינתן גילוי בדבר המדיניות החשבונאית לפיה חושבו ונרשמו הסכומים, לרבות שיטת ההקצאה של עלויות בין פעילויות שונות.
- (2) גילוי כמותי לסך העלויות בגין מערך טכנולוגיית המידע שלא נרשמו בדוח רווח והפסד כהוצאה, אלא נרשמו בשנת הדיווח כנכסים בדוח הכספי, כגון עלויות פיתוח תוכנה שהונו וחומרות ותוכנות שנרכשו, תוך פירוט הסכומים המרכיבים את סך ההשקעה. לגילוי הכמותי יתווסף הסבר המבהיר את מהות העלויות.
- (3) גילוי כמותי ליתרת הנכסים בגין מערך טכנולוגיית המידע לסוף שנת הדיווח.
- (ט) התפתחות שיעורי ההכנסות, שיעורי ההוצאות ופערי הריבית (כמפורט בתוספת ג' לסקירת ההנהלה) - תוך התייחסות להשפעת השינויים בכמויות ובמחירים על ההכנסה וההוצאה וכן היחס בין הרווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לבין היתרה הממוצעת של הנכסים הכספיים; תיכלל התייחסות להבדל בין הרווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי (כמפורט בתוספת ג' לסקירת ההנהלה), לבין הכנסות והוצאות ריבית (כמפורט בדוח רווח והפסד).
- (1ט) תידון ההשפעה של יחסי גידור ושל עסקאות אחרות במכשירים נגזרים הניתנים לייחוס למגזרי הצמדה, על שיעורי ההכנסה וההוצאה, כמפורט בתוספת ג' לסקירת ההנהלה.

סקירת ההנהלה על מצבו העסקי של תאגיד בנקאי ותוצאות פעולותיו

1. מבוא

- (א) סקירת ההנהלה תכלול סכומים מדווחים. המידע המתייחס לתקופות קודמות ימויין מחדש וזאת בהתאם למתכונת הדיווח של השנה המדווחת. סקירת ההנהלה תכלול את הדיווחים הבאים לפי העניין תוך הסתמכות על הנתונים הכלולים בדוחות הכספיים ונתונים נוספים לפי הצורך.
- (ב) משמעותם של המונחים ושל כללי סימון הנתונים בהוראות אלו תהיה כהגדרתם וכהוראתם בהוראות לעריכת דוח כספי שנתי של תאגיד בנקאי (להלן - הוראות לדיווח כספי) אלא אם נאמר אחרת.

2. תוכן סקירת ההנהלה

סקירת ההנהלה תיערך בהתאם למתכונת הדיווחים הכלולים בתוספות להוראות אלה. ניתן להוסיף על מתכונת הדיווחים האמורה אך אין לגרוע ממנה. כללה סקירת ההנהלה את הדיווחים על בסיס מאוחד, אין חובה לצרף את הנתונים על תאגיד בנקאי אלא אם נקבע אחרת בהוראות אלה. להלן הדיווחים הנדרשים:

- (א) מאזן מאוחד לחמש השנים האחרונות;
- (ב) דוח רווח והפסד מאוחד לחמש השנים האחרונות;
- (ג) שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים על בסיס מאוחד - בלוח זה:
- (1) הנתונים יוצגו ללא סוגריים פרט להפסדים והוצאות, כלומר: סכומים המקטינים את ההון העצמי, יוצגו בתוך סוגריים.
- (2) ההפרשה להפסדי אשראי תוצג בסוגריים בשורה אחת בין "נכסים כספיים אחרים" לבין "סך כל הנכסים הכספיים".
- (3) בוטל.
- (4) למרות האמור לעיל, תאגיד בנקאי חייב לכלול בתוספת ג' לסקירת ההנהלה רק את הלוחות לפי הדוגמה בעמ' 8.4-8.1-640. בשולי הלוח הנ"ל יצויין כי יימסרו לכל מבקש הנתונים המלאים לפי סעיפי המאזן השונים, הכלולים בלוחות בעמ' 9.7-9-640, בתאגיד בנקאי מיוחד, בלוחות בעמ' 16.1-10-640.
- (5) לעניין לוח זה:

"הוצאות מימון אחרות" – בסעיף זה יכללו תשלומי קנסות לבנק ישראל בגין חריגות מהוראות הנזילות וכד'.

"הכנסות מימון אחרות" – בסעיף זה יכללו:

א. הכנסות התאגיד הבנקאי מעמלות פרעון מוקדם של אשראי שניתן (סעיף 56.ד. להוראות הדיווח לציבור בדבר דוח כספי שנתי).

ב. רווחים והפסדים ממכירת אגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.

"עמלות מעסקי מימון" – עמלות בגין קיבולים, ערבויות, אשראי תעודות וכד'.

"יתרה שנתית ממוצעת" - כוללת ריבית בגין חודשים קודמים שנכללה בדוח רווח והפסד ובסעיפים המאזניים המתאימים, גם אם טרם חויבה לחשבון הלקוח, ואינה כוללת ריבית שנצברה בחודש הנוכחי וטרם חויבה לחשבון הלקוח:

(א) במגזר השקלי הלא צמוד:

סכום היתרות החודשיות הממוצעות, מחולק במספר החודשים וכשיתרה חודשית ממוצעת מחושבת על בסיס נתונים יומיים. הפרשים נטו בין סך כל היתרות הממוצעות של נכסים והתחייבויות במגזר זה על בסיס נתונים יומיים לבין סך כל היתרות הממוצעות על בסיס יתרות פתיחה חודשיות ייכללו בסעיפים "נכסים כספיים אחרים" או "התחייבויות כספיות אחרות", לפי העניין.

מובהר כי יתרות בגין פעילות בכרטיסי אשראי יכללו בחישוב היתרות הממוצעות של הנכסים וההתחייבויות.

ריבית בגין חודש מסוים שטרם חויבה לחשבון הלקוח, אך נכללה על בסיס צבירה בסעיפים המאזניים המתאימים ובדוח רווח והפסד, לא תיכלל ביתרה המאזנית לצורך חישוב היתרה החודשית הממוצעת.

(ב) במגזר הצמוד ובמגזר מטבע חוץ:

סכום יתרות הפתיחה החודשיות, מחולק במספר החודשים.

לצורך הצגת הנתונים בדולר ארה"ב נומינלי יש לתרגם נתונים במטבעות אחרים, לפי השער ביום העסקה. אולם ניתן לתרגם לפי שער הדולר הממוצע לאותו חודש.

(ג) בהתייחס להשקעות באגרות חוב:

אגרות חוב בתיק המוחזק לפדיון - מהיתרה המאזנית הממוצעת תנוכה/תוסף היתרה הממוצעת של סעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" המתייחסות לאגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון. יינתן גילוי לסכום שנוכה/שנוסף כאמור.

אגרות חוב בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר - מהיתרה הממוצעת לפי שווי הוגן תנוכה/תוסף היתרה הממוצעת של רווחים והפסדים מהתאמות לשווי הוגן, שנכללו בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", או שטרם מומשו, בהתאמה. יינתן גילוי לסכום שנוכה/שהוסף כאמור.

אין חובה לגלות נתונים כאמור בסעיף זה כאשר שיעור הכנסה או הוצאה המחושב על פיו אינו גדול או קטן מ - 10% משיעור ההכנסה או ההוצאה שהיה מדווח אלמלא יישומו, וזאת ביחס לכל נתון מדווח בנפרד.

(ד) יתרות מאזניות ממוצעות של נכסים כספיים (התחייבויות כספיות) שבגינם לא נכללו הכנסות (הוצאות) מימון, ייכללו בסעיפים "נכסים כספיים אחרים" או "התחייבויות כספיות אחרות", לפי העניין. קיבולים ייכללו גם הם בסעיפים אלה בהתאמה, למרות שהעמלות בגין הקיבולים נכללות בסעיף "עמלות מעסקי מימון".

"רווח מפעולות מימון לפני ההוצאות בגין הפסדי אשראי" - הסכום של סך כל ההכנסות ממימון, כולל עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות, בניכוי סך כל הוצאות המימון, כולל הוצאות מימון אחרות שהוצגו בלוח זה.

"הכנסות מימון בגין נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון" - הכנסות ריבית (ביאור 20 לדוח הכספי) בגין הנכסים הכספיים, בתוספת הפרשי שער בגין הנכסים הכספיים (ביאור 21 לדוח הכספי).

"הוצאות מימון בגין התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון" - הוצאות ריבית (ביאור 20 לדוח הכספי) בגין ההתחייבויות הכספיות, בתוספת הפרשי שער בגין ההתחייבויות הכספיות (ביאור 21 לדוח הכספי).

"שיעור הכנסה (הוצאה)" - היחס בכל סעיף בין הכנסות (הוצאות) מימון לבין היתרה השנתית הממוצעת תוך פירוט של מאיות אחוז;

"שיעור הכנסה (הוצאה) כולל השפעת נגזרים" - לצורך חישוב שיעור הכנסה (הוצאה) כולל השפעת נגזרים, יש לכלול מכשירים נגזרים מגדרים, נגזרים משובצים שהופרדו ומכשירים נגזרים אחרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ALM), לרבות חוזי החלפת ריביות באותו מגזר הצמדה. יחד עם זאת אין לכלול לצורך חישוב שיעור זה אופציות. היתרה הממוצעת של השפעת נגזרים על נכסים והתחייבויות בכל בסיס הצמדה תורכב מיתרות ממוצעות מאזניות ומסכומים חוץ מאזניים, אשר יחושבו וייחוסו לבסיסי הצמדה בהתאם לשיטה המתייחסת ב"ביאור 16 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה".

תוספת ב' - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי

דוח רווח והפסד מאוחד לשנים 19X0 - 19X-4

סכומים מדווחים

שנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

19X-4	19X-3	19X-2	19X-1	19X0	
					הכנסות ריבית
0	0	0	0	0	הוצאות ריבית
0	0	0	0	0	הכנסות ריבית, נטו
0	0	0	0	0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
0	0	0	0	0	הכנסות ריבית נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
					הכנסות שאינן מריבית
0	0	0	0	0	הכנסות מימון שאינן מריבית
0	0	0	0	0	עמלות
0	0	0	0	0	הכנסות אחרות
0	0	0	0	0	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
					הוצאות תפעוליות ואחרות
0	0	0	0	0	משכורות והוצאות נילוות
0	0	0	0	0	אחזקה ופחת בניינים וציוד
0	0	0	0	0	הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים
					ומוניטין
0	0	0	0	0	הוצאות אחרות
0	0	0	0	0	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
0	0	0	0	0	רווח לפני מיסים
0	0	0	0	0	הפרשה למיסים על הרווח
					רווח לאחר מיסים
0	0	0	0	0	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים לאחר השפעת המס של חברות כלולות לאחר השפעת המס
					רווח נקי:
0	0	0	0	0	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
0	0	0	0	0	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
0	0	0	0	0	המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
					רווח למניה רגילה-
					רווח בסיסי:
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
					רווח מדולל**:
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

*נתונים המתייחסים לשנים קודמות הוצגו או סווגו מחדש, לפי הסעיפים בדוח לשנת 19X0.

יש לסמן ב-* כל סכום שהוצג או שסווג מחדש.

** אם הרווח הבסיסי למניה רגילה והרווח המדולל למניה רגילה שווים בכל התקופות, ניתן להציגם בשורה אחת.

תוספת ט' - דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון-מידע רב רבעוני

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לפי רבעונים בשנים 19X0-1 19X-1

סכומים מדווחים

19X-1				19X0				שנה רבעון
1	2	3	4	1	2	3	4	
במיליוני שקלים חדשים								
0	0	0	0	0	0	0	0	הכנסות ריבית
0	0	0	0	0	0	0	0	הוצאות ריבית
0	0	0	0	0	0	0	0	הכנסות ריבית, נטו
0	0	0	0	0	0	0	0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
0	0	0	0	0	0	0	0	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית								
0	0	0	0	0	0	0	0	הכנסות מימון שאינן מריבית
0	0	0	0	0	0	0	0	עמלות
0	0	0	0	0	0	0	0	הכנסות אחרות
0	0	0	0	0	0	0	0	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות								
0	0	0	0	0	0	0	0	משכורות והוצאות נילוות
0	0	0	0	0	0	0	0	אחזקה ופחת בניינים וציוד
0	0	0	0	0	0	0	0	הפחתות וירידות ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
0	0	0	0	0	0	0	0	הוצאות אחרות
0	0	0	0	0	0	0	0	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
0	0	0	0	0	0	0	0	רווח לפני מסים
0	0	0	0	0	0	0	0	הפרשה למסים על הרווח
0	0	0	0	0	0	0	0	רווח לאחר מסים
0	0	0	0	0	0	0	0	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים לאחר מיסים של חברות כלולות לאחר השפעת המס
רווח נקי:								
0	0	0	0	0	0	0	0	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
0	0	0	0	0	0	0	0	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
0	0	0	0	0	0	0	0	המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
בשקלים חדשים								
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	רווח למניה רגילה - רווח בסיסי:
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	רווח מדולל**:
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

נתונים המתייחסים לרבעונים קודמים הוצגו או סווגו מחדש, לפי הסעיפים בדוח לשנת 19X0. יש לסמן ב-* כל סכום שהוצג או שסווג מחדש. *אם הרווח הבסיסי למניה רגילה והרווח המדולל למניה רגילה שווים בכל התקופות, ניתן להציגם בשורה אחת.

חלק ב' - המאזן (המשך)

<u>עמוד</u>	<u>סעיף</u>
663-9	45. מניות הטבה
663-9	45א. דיבידנד
663-9	45ב. הגבלות על חלוקת עודפים וקרנות
663-9.1	45ג. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים
663-9.1	46. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
663-11	46א. מידע על פעילות חוץ מאזנית לפי מידת הגביה על בסיס מאוחד
663-11	47. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
663-12	47א. אי ודאויות בגין השפעה של הליכי חקיקה ועניינים אחרים
663-13	48. ערבויות לקופות גמל
663-13	49. שעבודים ותנאים מגבילים
663-14	50. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
663-16	51. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופות לפרעון
663-18	51א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
663-19	51ב. שווי הוגן של מכשירים לא פיננסיים

חלק ג' - דוח רווח והפסד

664-1	52. כללי
664-1	53. קיזוז הכנסות והוצאות
664-1	54. השתתפות בהוצאות
664-1	55. הנחיות נוספות לעריכת דוח רווח והפסד
664-3	56. הכנסות מאשראי (לציבור ולממשלה)
664-5	57. בוטל.
664-5	58. הכנסות ממזומנים ומפיקדונות בבנקים
664-5	59. הכנסות מאיגרות חוב
664-6	60. הוצאות על פיקדונות
664-7	61. הוצאות על איגרות חוב
664-7	62. בוטל.
----	62א. בוטל.
664-8	63. בוטל.
664-9	64. בוטל.
664-9	65. הכנסות והוצאות ריבית
664-9	66. הוצאות בגין הפסדי אשראי
664-9	66א. הכנסות מימון שאינן מריבית
664-10	67. עמלות.
664-11	68. בוטל.
664-11	69. הכנסות אחרות
664-12	70. משכורות והוצאות נילוות
664-14	71. אחזקה ופחת בניינים וציוד
664-14	71א. הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין

חלק ג' - דוח רווח והפסד (המשך)

<u>עמוד</u>	<u>סעיף</u>
664-14	72. הוצאות אחרות . . . . .
664-15	73. הפחתת הוצאות הנפקה . . . . .
664-15	73א. דחיית הוצאות והיווון . . . . .
664-15	74. הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות . . . . .
664-21	74א. קבוצות מסויימות בדוח רווח והפסד . . . . .
664-21	74ב. נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו . . . . .
664-22	75. רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס . . . . .
664-22	76. השפעה מצטברת של שינוי בכללי החשבונאות . . . . .
664-23	77. הכנסות והוצאות בגין שנים קודמות . . . . .
664-23	77א. שנוי אומדן חשבונאי . . . . .
664-24	78. רווח למניה . . . . .
664-24	79. מגזרי פעילות עיקריים . . . . .
664-29	79א. מידע על לקוחות עיקריים . . . . .
664-29	79ב. תמצית דוחות על פי מבנה הקבוצה הבנקאית . . . . .
664-29	79ג. פקדונות מיועדים, אשראים ופקדונות מפקדונות מיועדים . . . . .
665-1	80. בעלי עניין וצדדים קשורים - עסקאות במהלך העסקים הרגיל . . . . .
665-5	80א. בעלי עניין וצדדים קשורים עסקאות שלא במהלך העסקים הרגיל . . . . .
	80ב. פעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו . . . . .
665-5	80ב. ולבין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי . . . . .

חלק ד' - דוח על השינויים בהון עצמי

666-1	81. ההון העצמי . . . . .
666-2	82. קרנות ועודפים . . . . .
	83. (בוטל) . . . . .

חלק ה' - דוח על תזרימי המזומנים

666-3	84. דוח על תזרימי מזומנים . . . . .
-----------------	-------------------------------------

חלק ו' - תמצית של דוח כספי שנתי

666-4	85. צורת התמצית . . . . .
666-4	86. מועד פרסום התמצית . . . . .
666-4	87. הפניה לדוח המלא . . . . .

”פיקדונות מיועדים” –

פיקדונות, שלגביהם המפקיד קובע לאיזה לווה או קבוצת לווים יינתנו סכומי הפיקדונות הנ”ל כהלוואות ובתנאי שהלוואות אלו ניתנות לפי אותן תקופות ובאותו סוג הצמדה או באותו מטבע שבו הועמדו הפיקדונות (אם התאגיד הבנקאי נתן הלוואה במטבע שונה מהמטבע שבו הועמדו הפיקדונות, ייחשבו הפיקדונות כ”מיועדים” רק אם גודר סיכון שער החליפין של מטבע חוץ של הפיקדון או של ההלוואה); החזרת הפיקדונות למפקיד אינה מותנית בגביית האשראיים שניתנו מפיקדונות אלה;

”פעילות בחו”ל” – פעילות שביצעה שלוחה בחו”ל;

”צד קשור” – כהגדרתו בתקן חשבונאות בינלאומי 24 בדבר “גילויים בהקשר לצד קשור”, למעט בעל עניין;

”ציבור” – למעט הממשלה, ממשלות זרות ובנקים;

”רווח כולל (Comprehensive income)” –

השינוי בהון העצמי (equity) של תאגיד בנקאי במהלך תקופה מעסקאות ומאירועים ונסיבות אחרים הנובעים ממקורות שאינם מקורות של הבעלים (non-owner). שינוי זה כולל את כל השינויים בהון העצמי במהלך תקופה, למעט אלה הנובעים מהשקעות על ידי בעלים ומחלוקות לבעלים.

”ריבית” – לרבות הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית, והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן.

”שווי הוגן (Fair value)” –

המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה (orderly) בין משתתפים בשוק במועד המדידה. להנחיות נוספות ראה סעיף 19.

”שיעור החלפת ריבית ליבור (LIBOR swap rate)” –

שיעור הריבית הקבוע בחוזה החלפת שיעורי ריבית במטבע יחיד, בעל סכום נקוב קבוע (constant-notional interest rate swap), שבו הרגל המשתנה מתייחסת לליבור LIBOR - (London Interbank Offered Rate) ללא תוספת מרווח מעבר לליבור בגין רגל משתנה זו. שיעור ריבית קבוע זה הוא השיעור הנגזר אשר יביא לכך שהשווי ההוגן של חוזה ההחלפה במועד תחילתו יהיה שווה לאפס, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הקבועים, המבוסס על אותו שיעור שווה לערך הנוכחי של תזרימי המזומנים המשתנים.

המפקח על הבנקים : הוראות הדיווח לציבור [3] (12/11)

דוח כספי שנתי

עמ' 10.4 - 661

(2) דרושים בנסיבות העניין כדי שהדוח הכספי או חלק ממנו לא יהיו עלולים להטעות. כמו כן רשאי תאגיד בנקאי להוסיף על דרישות הגילוי בהוראות אלה אולם לא לגרוע מהן.

א.3. סימון הנתונים בדוחות ובביאורים

- א. במאזן ובביאורים המציגים נתונים מאזניים (כגון: ביאור 6) יוצגו הנתונים כדלקמן:
- נכסים, התחייבויות, הפרשות להפסדי אשראי, הפרשות למס והון יוצגו ללא סוגריים, פרט לסעיפים הבאים שיסומנו בסוגריים:
- (1) התחייבות או הפרשה הנרשמת בין הנכסים, נכס הנרשם בין התחייבויות, הקטנה של נכס, הקטנה של התחייבות והקטנה של הפרשה;
- (2) נכסים בניכוי התחייבויות, כשההפרש שלילי.
- ב. דוח רווח והפסד ובביאורים המתייחסים (למעט הביאורים שבסעיף קטן ג. להלן) יוצגו הנתונים ללא סוגריים, פרט לסעיפים הבאים שיסומנו בתוך סוגריים:
- (1) הפסדים (לדוגמא: הפסד מימוש מניות);
- (2) רווח המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה;
- (3) בוטל;
- (4) הוצאות הנרשמות בין הכנסות והכנסות הנרשמות בין הוצאות.
- ג. בביאור 20 - הכנסות והוצאות ריבית, ובביאור 21 - הכנסות מימון שאינן מריבית הפסדים והוצאות, כלומר סכומים המקטינים את הרווח, יוצגו בתוך סוגריים.
- ד. דוח על תזרים המזומנים - שינויים ביתרות ובפעולות המגדילות את יתרת המזומנים יוצגו בלא סוגריים ושינויים כני"ל המקטינים את יתרת המזומנים בהתאמה יסומנו בתוך סוגריים.
- ה. דוח על שינויים בהון העצמי - שינויים המגדילים את ההון העצמי יוצגו ללא סוגריים ושינויים המקטינים את ההון העצמי יוצגו בתוך סוגריים.

4. דוחות כספיים בסכומים מדווחים

הדוחות הכספיים ייערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהוראות אלה.

4.4 דוחות כספיים של שלוחות או של חברות כלולות בכלכלות היפר-אינפלציוניות

הדוחות הכספיים של שלוחות או של חברות כלולות בכלכלות היפר-אינפלציוניות ייערכו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 29, דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות (להלן - "תקן 29")

במידה ולתאגיד בנקאי יש ספק לגבי המועד שבו כלכלה מסוימת, שבה יש לו פעילות מהותית, מתחילה או מפסיקה להיות היפר-אינפלציונית, עליו לפנות למנהל יחידת דיווח כספי בפיקוח על הבנקים לקבלת הנחיה מקדמית.

5. דוחות השוואתיים

א. במאזן ובביאורים המתייחסים אליו יוצג לצד כל סכום הסכום המקביל לו בדוח הכספי של השנה הקודמת.

ב. בדוח רווח והפסד, בדוח על השינויים בהון העצמי ובדוח על תזרימי המזומנים ובביאורים המתייחסים אליהם יוצגו לצד כל סכום הסכומים המקבילים לו בדוחות הכספיים של שתי השנים הקודמות.

ג. חל באחת משנות הדיווח הכלולות בדוח הכספי שינוי בכללי החשבונאות או באופן יישומם בהשוואה לשנת הדיווח קודמת - יש לנהוג כאמור בסעיף 76.

ד. בעת שינוי ההצגה או הסיווג של נתונים בדוחות הכספיים, תאגיד בנקאי יסווג מחדש את נתוני ההשוואה, יסמן בדוחות כל סכום שהוצג או סווג מחדש, ויתן גילוי לפרטים הבאים:

(1) המהות של הסיווג מחדש

(2) הסכום של כל פריט או של כל קבוצה של פריטים שסווג מחדש; וכן

(3) הסיבה לסיווג מחדש.

6. הצגה בנפרד (12/97)

א. פרטים הנדרשים בהתאם להוראות אלה יוצגו בנפרד בדוח הכספי, זולת אם בנסיבות העניין אינם מהותיים. אין חובה לציין היעדר קיומו של פרט פלוני, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת בהוראות אלה.

ב. המידע על אשראי מפיקדונות מיועדים ופיקדונות מיועדים יינתן כאשר הפעילות במיועדים מהותית. לעניין זה, פעילות תיחשב מהותית בהתקיים אחד מהתנאים הבאים:

(1) סכום ההכנסות או ההוצאות הנובעות מהפעילות במיועדים גדול מ- 1% מסך הכנסות הריבית בגין נכסים או הוצאות הריבית בגין התחייבויות בהתאמה.

(2) סכום יתרת האשראי מפיקדונות מיועדים או סכום יתרת הפיקדונות המיועדים גדול מ- 1% מסך יתרת הנכסים או ההתחייבויות הכספיים בהתאמה.

- (1) חלקו של התאגיד הבנקאי בהון של החברה המקנה זכויות הצבעה וזכות לקבל רווחים הוא 100% ;
- (2) החברה נותנת לתאגיד הבנקאי ולקבוצה לפחות 75% מהשירותים הניתנים על ידה או שלפחות 75% מנכסי החברה הם בשימוש הקבוצה ;
- (3) אם לאחר יישום המבחנים יש ספק לגבי קיומו של אחד מהם, לא תאוחד החברה בדוח הכספי (לא מאוחד) של התאגיד הבנקאי.
- ה. בוטל.

- ו. תאגיד בנקאי שהיקף הפעילות והנכסים של החברות המאוחדות שלו שולי :
- (1) יציג בדוח הכספי לציבור דוחות מאוחדים בלבד ;
- (2) יתן לכך גילויי בביאור על המדיניות החשבונאית תוך ציון העובדה כי אין שוני מהותי בין דוחות התאגיד הבנקאי לדוחות המאוחדים ;
- (3) יינתן ביאור על נתוני התאגיד הבנקאי (לא מאוחד), בו יוצגו מאזן ודוח רווח והפסד.
- לעניין סעיף זה - "היקף פעילות ונכסים שולי של חברות מאוחדות" - כאשר אף חברה מאוחדת אינה "חברה עיקרית" כמשמעותו בסעיף 32.ט. והיקף נכסי כל החברות המאוחדות אינו עולה על 5% מסך הנכסים במאזן המאוחד.
- ז. המפקח רשאי להורות לתאגיד הבנקאי לאחד או לא לאחד דוח כספי של חברה בת מסוימת, כאשר לדעתו הדבר דרוש לשם הצגה נאותה של עסקי הקבוצה.

9א. אירועים לאחר תקופת הדיווח

- הטיפול החשבונאי באירועים לאחר תקופת הדיווח והגילוי לאירועים אלה ייערך בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 10 בדבר "אירועים לאחר תקופת הדיווח".
- במקום ההפניות בתקן המפורטות להלן, יבואו הפניות לכללי החשבונאות המקובלים בישראל והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו :
- א. תקן חשבונאות בינלאומי 1 בדבר "הצגת דוחות כספיים". למרות האמור מובהר כי תאגיד בנקאי יכלול בדוחות הכספיים גילוי בדבר סכום הדיבידנדים שהוצעו או הוכרזו לאחר תאריך המאזן אך לפני מועד אישור הדוחות הכספיים לפרסום. גילוי זה יינתן בביאורים לדוחות הכספיים, ולא יוצג בגוף הדוחות הכספיים כמרכיב נפרד של ההון העצמי.
- ב. תקן חשבונאות בינלאומי 32 בדבר "מכשירים פיננסיים : גילוי והצגה".
- ג. תקן חשבונאות בינלאומי 37 בדבר "הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים".

10. ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער

- א. לסכומי נכסים והתחייבויות יצורפו ריבית, הפרשי הצמדה ושער המתייחסים אליהם ושהצטברו ליום המאזן, אלא אם נאמר במפורש אחרת בהוראות אלה.
- הפרשי שער – לרבות הפרשי הצמדה למטבע חוץ.

- ב. יש לקזז מסעיפי הלוואות ופיקדונות סכומי ריבית, הכלולים ביתרות בספרים, ששולמו או שנתקבלו בגינם בתקופת הדוח הכספי ושמתייחסים לתקופה שלאחר יום המאזן.
- ג. כאשר קיים הסכם בדבר השלמת ריבית לפיו תשלם הממשלה לתאגיד הבנקאי הפרשי ריבית בגין הלוואות שנתן אזי;
- (1) במאזן בסעיף אשראי לציבור - תוצגנה ההלוואות לזכאים בצירוף סכומי השלמת ריבית שנזקפו לדוח רווח והפסד, כאמור בפסקה (2);
- (2) בדוח רווח והפסד - תיזקף השלמת ריבית אל הכנסות הריבית מהלווה לפי הריבית האפקטיבית הגלומה בתזרים המזומנים הנובע מהסכם ההלוואה ומהסכם השלמת הריבית ביחד;
- (3) בביאור על אשראי לממשלה - יינתן גילוי ליתרת השלמת הריבית שהועמדה לזכות התאגיד הבנקאי וכן לסכום שטרם נזקף לדוח רווח והפסד ושנוכה מהיתרה הנ"ל.
- ד. (1) הכנסות והוצאות של ריבית תיזקפנה לדוח רווח והפסד לפי הריבית האפקטיבית הגלומה בזרם הפרעונות הצפוי.
- (2) בגין אשראי אשר לוה רשאי לפרוע בפרעון מוקדם, תיזקף לדוח רווח והפסד ריבית לפי השיעור הנקוב בהסכם למקרה של פרעון מוקדם, או לפי שיעור הריבית האפקטיבית, כנמוך שבהם. בחישוב הריבית לפי ההסכם אין לכלול עמלת פרעון מוקדם שחושבה לפי סעיף 56.ד.

11. הצמדה (10/02)

- א. נכסים (למעט ניירות ערך) והתחייבויות הצמודים למטבע חוץ ייכללו במאזן לפי שער החליפין לתאריך המאזן אלא אם נקבע אחרת בתנאי ההסכם ואלה הצמודים למדד המחירים לצרכן או למדד אחר, ייכללו לפי תנאי ההסכם.
- ב. ניתנה ברירה למקבל בין ריבית לבין ריבית נמוכה יותר והצמדה למדד יש לכלול את הסכום הגבוה מביניהם.
- ג. בוטל.

- ד. בביאורים לדוח הכספי תוסברנה השיטות לפיהן נכללו הסכומים הצמודים במאזן. כן יצויינו שער החליפין של הדולר ומדד המחירים לצרכן (בנקודות), לפיהם מחושבות היתרות הצמודות במאזן וכן הנתונים המקבילים לשני המאזנים השנתיים הקודמים. כמו כן, יצויינו שער החליפין של מטבע אחר או מדד אחר שיתרות הצמודות להן הוצגו בנפרד בביאור על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי ההצמדה.
- ה. מובהר בזאת כי האמור בסעיף זה לא יחול על נגזר משובץ, כמשמעותו בחלק א'1 – מכשירים נגזרים ופעילויות גידור, שיטופל בהתאם לאמור בחלק א'1.

12. מטבע חוץ

- א. הכנסות והוצאות במטבע חוץ יתורגמו לצורך הצגתן בדוח רווח והפסד נומינלי לפי שער החליפין התקף ביום זקיפתן. נכסים והתחייבויות יתורגמו לפי שער החליפין התקף ביום הדיווח. בדוח רווח והפסד יכללו הפרשי השער נטו בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
- ב. בביאורים לדוח הכספי תוסברנה השיטות לפיהן נכללו במאזן ובדוח רווח והפסד הסכומים שתורגמו ממטבע חוץ. יצויין שער החליפין של הדולר ושל מטבעות אחרים שהיתרות בהם הוצגו בנפרד בביאור על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי ההצמדה ביום המאזן והנתונים המקבילים לשני המאזנים השנתיים הקודמים.
- ג. יינתן גילוי בביאור 21 (הכנסות מימון שאינן מריבית) להפרשי שער נטו, כנדרש בסעיף 52 לתקן חשבונאות בינלאומי 21 בדבר "השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ".
- ד. הפרשי שער – לרבות הפרשי הצמדה למטבע חוץ.

12א. עלויות אשראי

- א. תאגיד בנקאי יישם את תקן חשבונאות בינלאומי 23 בדבר עלויות אשראי.
- ב. תאגיד בנקאי לא יהווה עלויות אשראי, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כנכסים כשירים ובאשר לעלויות האשראי שיהוונו.

13. תרגום דוחות כספיים של שלוחות בחו"ל

- תאגיד בנקאי יטפל בפעילויות חוץ בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 21 בדבר "השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ" (להלן בסעיף זה – תקן 21). ביישום התקן יחול האמור להלן:
- א. קביעת מטבע הפעילות של שלוחות בנקאיות בחו"ל – תאגיד בנקאי הסבור כי בהתאם למבחנים שנקבעו בתקן 21 ראוי לסווג שלוחה בנקאית בחו"ל כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של התאגיד הבנקאי, למרות ששלוחה זו סווגה על ידו בדוחות כספיים שפרסם בעבר כזרוע ארוכה של התאגיד הבנקאי או כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה למטבע הפעילות של התאגיד הבנקאי, יפנה למנהל יחידת דיווח כספי בפיקוח על הבנקים לקבל הנחיה מקדמית.

ב. יקצה את היתרה המאזנית שלהם לפני ההעברה בין הנכסים שנמכרו, אם בכלל, ובין הזכויות שנשמרו, אם בכלל, בהתבסס על שוויים ההוגן היחסי במועד ההעברה (סעיפים 21.56-21.60).

21.11. עם ההשלמה של העברה של נכסים⁶ המקיימת את התנאים לרישום כמכירה (סעיף 21.9), המעביר (המוכר) :

- א. יגרע את כל הנכסים שנמכרו.
- ב. יכיר בכל הנכסים שהתקבלו (obtained) ובהתחייבויות שנגרמו בתמורה כתקבולים בגין המכירה, לרבות מזומן, אופציות מכר או אופציות רכש מוחזקות או שנכתבו (לדוגמא, ערבות או מחויבות חזרה - recourse obligation, התקשרויות אקדמה - forward commitments, לדוגמא, מחויבויות למסור חובות נוספים במהלך תקופת המיחזור – revolving - של איגוחים מסוימים), חוזי החלפה (swaps - לדוגמא, הוראות להחלפת שיעורי ריבית מריבית קבועה לריבית משתנה) והתחייבויות שירות, כאשר מתאים (סעיפים 21.56, 21.57 ו-21.61-21.67).
- ג. ימדוד לראשונה לפי שווי הוגן את הנכסים שהתקבלו ואת ההתחייבויות שנגרמו במכירה (ראה הגדרת שווי הוגן) או אם אין זה מעשי לאמוד את השווי ההוגן של נכס או התחייבות, יישם שיטות מדידה אלטרנטיביות (סעיפים 21.71-21.72).
- ד. יכיר בדוח רווח והפסד בכל רווח או הפסד בגין המכירה⁷.

המקבל יכיר בכל הנכסים שהתקבלו ובכל ההתחייבויות שנגרמו ובעת רישום לראשונה ימדוד אותם לפי שווי הוגן (שסביר להניח שהוא שווה בסך הכל למחיר ששולם)⁸.

21.12. אם העברה של נכסים פיננסיים כנגד מזומן או תמורה אחרת (שאינה זכות מוטב בנכסים שהועברו) איננה מקיימת את תנאי המכירה שבסעיף 21.9, המעביר והמקבל ירשמו את ההעברה כחוב מובטח (secured borrowing) עם שיעבוד של ביטחון (pledge of collateral) (סעיף 21.15).

⁶ הערה מספר 3 לתקן 140: למרות שיכול שהעברת ניירות ערך לא תיחשב למושלמת עד למועד הסילוק, סעיף זה אינו משנה כללי חשבונאות מקובלים אחרים, אם לפיהם נדרש טיפול חשבונאי לפי יום העסקה בחוזים מסוימים של רכישה או מכירה של ניירות ערך.

⁷ הרווח הנובע ממכירת הלוואות יוצג בנפרד בביאור על הכנסות מימון שאינן מריבית במסגרת הסעיף "רווחים (הפסדים) נטו בגין הלוואות שנמכרו" (ביאור 6.א.21).

⁸ שאלה: (מס' 58 בקובץ שו"ת) בעת השלמת ההעברה של נכסים פיננסיים כיצד יש לטפל בחלקים שהועברו ובחלקים שנשמרו?

תשובה: נכסים והתחייבויות, שאינם נכסי שירות והתחייבויות שירות, ואינם נכסים המטופלים בהתאם לסעיף 21.14, המוכרים בעת השלמת העברה ימדדו לאחר הרישום לראשונה בהתאם לפרסומים חשבונאיים קיימים אחרים וההנחיות המתחייבות. לדוגמא:

- מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין יוכרו ברישום לראשונה בהתאם לסעיף 21.10 (אם הן זכויות שנשמרו), או לסעיף 21.11 (אם התקבלו כתקבולים בגין ההעברה), ולאחר מכן ימדדו בהתאם לסעיפים 24-27 בהוראות הדיווח לציבור.
- אגרות חוב יוכרו ברישום לראשונה בהתאם לסעיף 21.10 (אם הן זכויות שנשמרו), או לסעיף 21.11 (אם התקבלו כתקבולים בגין ההעברה), ולאחר מכן ימדדו בהתאם לסעיפים 24-27 בהוראות הדיווח לציבור.
- מכשירים פיננסיים נגזרים יוכרו ברישום לראשונה לפי שווי הוגן (בהתאם לסעיף 21.56), ולאחר מכן ימדדו בהתאם לפרסומים חשבונאיים קיימים והנחיות מתייחסות לרבות חלק א'1 להוראות הדיווח לציבור בדבר מכשירים נגזרים ופעילויות גידור.

בביטחון שאינו במזומן⁹ תלוי בשאלות האם לצד המובטח זכות למכור או לחזור ולשעבד את הביטחון, והאם החייב כשל (defaulted).

- א. אם לצד המובטח (המקבל) קיימת, לפי חוזה או לפי נוהג, זכות למכור או לחזור ולשעבד את הביטחון, אז החייב (המעביר) יסווג מחדש את הנכס ויצגי אותו במאזן (למשל, כנייר ערך משועבד למלווים) בנפרד מנכסים אחרים שאינם כאלה^{10, 11}.
- ב. אם הצד המובטח (המקבל) מוכר ביטחון ששועבד לטובתו, הוא יכיר בתקבולים מהמכירה ובמחויבותו להחזיר את הביטחון. המכירה של הביטחון היא העברה הכפופה לדרישות הוראות אלה.
- ג. אם לפי תנאי החוזה המובטח החייב (המעביר) כשל, ואינו זכאי יותר לפדות את הנכס המשועבד, הוא יגרע את הנכס המשועבד, והצד המובטח (המקבל) יכיר בביטחון כנכס שלו ובעת הרישום לראשונה ימדוד אותו לפי שווי הוגן, או אם כבר מכר את הביטחון, יגרע את מחויבותו להחזיר את הביטחון.

⁹ הערה מספר 4 לתקן 140: "ביטחון" במזומן, בו נעשה לפעמים שימוש, לדוגמה בעסקאות השאלת ניירות ערך (סעיפים 21.95-21.91), יגרע על ידי המשלם ויוכר ע"י מקבל המזומן, לא כביטחון, אלא כתקבולים ממכירה או כקבלת הלוואה. לעניין זה מובהר כי, בהתאם לדוחות כספיים של בנקים בארה"ב:

- הנכס או ההתחייבות שנוצרו בגין תשלום "ביטחון" במזומן בגין עסקאות רכש חוזר והשאלות ניירות ערך המטופל כקבלת הלוואה יסווגו במאזן בסעיפים נפרדים שיקראו "ניירות ערך שנשאלו או נרכשו בכפוף להסכמים למכר חוזר" ו"ניירות ערך שהושאלו או נמכרו בכפוף להסכמים לרכש חוזר", לפי העניין.
- הכנסות בגין "ביטחון" במזומן שהתאגיד הבנקאי העביר בעסקת מכר חוזר ובעסקת שאלת ניירות ערך, יסווגו בדוח רווח והפסד במסגרת הכנסות ריבית, בסעיף נפרד "מניירות ערך שנשאלו או נרכשו בכפוף להסכמים למכר חוזר".
- הוצאות בגין "ביטחון" במזומן שהתאגיד הבנקאי קיבל בעסקת רכש חוזר ובעסקת השאלת ניירות ערך, יסווגו בדוח רווח והפסד במסגרת הוצאות ריבית, בסעיף נפרד "על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו בכפוף להסכמים לרכש חוזר".
- בהסתמך על סעיף 21.94, שאלה מס' 114 בקובץ שו"ת, סעיף 257 לתקן 140, דוחות כספיים של ברוקרים-דילרים בארה"ב, מובהר כי לגבי המשאיל בעסקאות השאלת ניירות ערך (המעביר), האמור חל גם לגבי ניירות ערך אשר ניתן למכור אותם או לשעבד אותם תמורת מזומן, אשר התקבלו מהשואל כ"ביטחון". במצב זה, כאשר העסקה לא מטופלת חשבונאית כמכירה:
- ניירות הערך אשר התקבלו מהשואל כ"ביטחון" ירשמו אצל המשאיל (המעביר) בסעיף "ניירות ערך" והתחייבות המשאיל (המעביר) להשיב אותם לשואל תירשם בסעיף "התחייבויות אחרות". אם המשאיל (המעביר) מסווג את ניירות הערך שהתקבלו כ"ביטחון" כניירות ערך למסחר עליו למדוד את ההתחייבות להשיב אותם לשואל לפי שווי השוק של ניירות הערך.
- השואל לא יגרע את ניירות הערך שהועברו למשאיל כ"ביטחון" ולא יסווג אותם מחדש לפי סעיף 21.15.

¹⁰ בהתאם לדוחות כספיים של בנקים בארה"ב, כאשר הנכס שהועבר הוא נייר ערך, יצויין בגוף המאזן בסעיף ניירות ערך כי ניירות הערך כוללים ניירות ערך המועמדים כביטחון למלווים בסך...ש"ח. נכסים שאינם ניירות ערך יוצגו במסגרת "נכסים אחרים", כ"נכסים המועמדים כביטחון למלווים". הסיווג מחדש אינו משפיע על אופן המדידה של הנכס. הכנסות ריבית, הכנסות מימון שאינן מריבית, רווחים או הפסדים שמומשו ורווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך, שסווגו מחדש כאמור לעיל, יוצגו באותו אופן בו מוצגים ההכנסות, הרווחים או ההפסדים המתייחסים של ניירות ערך שלא סווגו מחדש כאמור לעיל.

¹¹ שאלה: (מס' 117 בקובץ שו"ת): כיצד מעביר ימדוד ביטחון שהעביר שנדרש לסווג מחדש (לדוגמה, כניירות ערך המועמדים כביטחון למלווים)?

תשובה: לפי סעיף א. 21.15 מעביר נדרש לסווג מחדש ולדווח בנפרד על ביטחון שהועבר אשר הצד המובטח יכול, על פי חוזה או על פי נוהג, למכור או לחזור ולשעבד. יחד עם זאת, סעיף זה אינו משנה את האופן שבו המעביר מודד את הביטחון. משום שהמעביר ממשיך באופן אפקטיבי לשלוט בביטחון, הוא לא יגרע את הביטחון ויפעל לפי אותם עקרונות מדידה שיושמו לפני ההעברה. לדוגמה, ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לניירות ערך המשועבדים למלווים ימשיכו להימדד לפי שווי הוגן, כאשר השינויים בשווי ההוגן ידווחו ברווח כולל, בעוד שאגרות חוב המוחזקות לפדיון שסווגו מחדש לניירות ערך המשועבדים למלווים ימשיכו להימדד לפי עלות מופחתת.

גידור, אין התאמה זו מבטיחה שלא יהיה חוסר אפקטיביות כלשהו (zero ineffectiveness). פרק 2 של המדריך ליישום מדגים הערכה של אפקטיביות גידור ומדידת חוסר אפקטיביות גידור. כל חוסר אפקטיביות גידור משפיע באופן ישיר על דוח רווח והפסד, משום שלא תהא התאמה של הערך המאזני של פריט מגודר שתקזז את הרווח או ההפסד הנובעים ממרכיב חוסר האפקטיביות של המכשיר המגדר המתייחס.

ד. אם פריט מגודר נמדד על פי שווי הוגן, כאשר השינויים בשווי ההוגן מדווחים, על פי כללים קיימים אחרים, ברווח כולל אחר (כגון נייר ערך זמין למכירה), התאמת הערך המאזני של הפריט המגודר כאמור בסעיף קטן ג. תוכר בדוח רווח והפסד ולא ברווח כולל אחר על מנת לקזז את הרווח או ההפסד בגין המכשיר המגדר.

ה. הטיפול בהתאמת הערך המאזני של נכס או התחייבות מגודרים, הנדרשת בהתאם לאמור בסעיף קטן ג., יהיה כמו הטיפול במרכיבים אחרים של הערך המאזני של הנכס או ההתחייבות האלה. לדוגמא, התאמת הערך המאזני של נכס מגודר, שטרם הופחתה, המוחזק למכירה תישאר כחלק מהערך המאזני של נכס זה עד למועד מכירתו, כאשר במועד זה הערך המאזני הכולל של הנכס המגודר יוכר כעלות של הפריט הנמכר לצורך קביעת רווחים. התאמת הערך המאזני של מכשיר פיננסי נושא ריבית מגודר, תופחת (shall be amortized to) לדוח רווח והפסד; ההפחתה תחל ממועד תחילת הגידור בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית.

ו. תאגיד בנקאי יפסיק מכאן ולהבא ליישם את כללי החשבונאות האמורים בסעיפים קטנים ג. ו-ד. לגבי גידור קיים בקרות אחד האירועים הבאים:

(1) מבחן כלשהו מבין המבחנים המפורטים בסעיפים קטנים א. ו-ב. אינו מתקיים עוד.

(2) הנגזר פוקע או נמכר, מבוטל או ממומש.

(3) התאגיד הבנקאי מבטל את הייעוד של גידור השווי הוגן.

בנסיבות אלו, התאגיד הבנקאי יכול לבחור ליעד מכאן ולהבא יחס גידור חדש עם מכשיר מגדר אחר או, בנסיבות המתוארות בסעיפים קטנים ו. (1) ו-ו. (3) לעיל, עם פריט מגודר אחר או עסקה מגודרת אחרת, אם יחס הגידור מקיים את המבחנים המפורטים בסעיפים קטנים א. ו-ב. לגבי גידור שווי הוגן או בסעיף 22. א. ו-ב. לגבי גידור תזרים מזומנים.

ז. ככלל, אם הערכה תקופתית מצביעה על אי קיום מבחן האפקטיביות כאמור בסעיף קטן א. (2), תאגיד בנקאי לא יכיר בהתאמה לערך המאזני של הפריט המגודר המתוארת כאמור בסעיפים קטנים ג. ו-ד. לאחר המועד האחרון בו נקבע (established) קיום מבחן האפקטיביות. אולם, אם ניתן לזהות את האירוע

ח.22. הצגה בדוחות הכספיים**א. מכשירים נגזרים משובצים –**

- (1) מכשירים נגזרים משובצים שהופרדו לצורכי מדידה על פי סעיף 22ג, יוצגו במאזן במצורף לחוזה המארח.
- (2) מובהר בזאת כי אופציה המתווספת או מצורפת למכשיר חוב קיים על ידי צד שלישי הגורמת לכך שלמשקיע במכשיר החוב יהיו צדדים נגדיים שונים לאופציה ולמכשיר החוב אינה נחשבת נגזר משובץ. המונח נגזר משובץ בחוזה מעורב מתייחס לתנאים הכלולים בחוזה יחיד, ולא לתנאים הכלולים בחוזים נפרדים בין צדדים נגדיים שונים.
- (3) למרות האמור לעיל בסעיף (1), הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים משובצים יסווגו בדומה לסיווג הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם, כמפורט להלן.

ב. שינויים בשווי ההוגן של התקשרות איתנה שלא הוכרה שיועדה כמגודרת בגידור שווי הוגן, אשר ניתן ליחס אותם לסיכון המגודר יוצגו במאזן בסעיף "נכסים אחרים" או "התחייבויות אחרות" לפי העניין. הצגת שינויים אלו בדוח רווח והפסד תהיה כדלקמן:

- (1) סכום חוסר האפקטיביות יוצג בביאור מס' 21 (הכנסות מימון שאינן מריבית) בסעיף " מפעילות במכשירים נגזרים שאינה למטרת מסחר - חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור".
- (2) אם מכשיר שאינו נגזר מגדר את ההתקשרות האיתנה, החלק האפקטיבי שבגידור יוצג בסעיף בו מוצגות ההכנסות או ההוצאות בגין המכשיר המגדר.
- (3) שאר השינויים יוצגו בביאור מס' 20 (הכנסות והוצאות ריבית), בסעיף "בגין נכסים - מנכסים אחרים" או "בגין התחייבויות – על התחייבויות אחרות".

ג. הכנסות (הוצאות) בגין מכשירים נגזרים ופעילויות גידור – המידע יחולק לארבעה מרכיבים כדלקמן:

- (1) מרכיב אפקטיבי בגידור, אשר יוצג יחד עם ההכנסות או ההוצאות בגין הפריט המגודר. המידע יכלל בביאור מס' 20 (הכנסות והוצאות ריבית) או בביאור אחר, בהתאם לפריט המגודר. מרכיב זה יכלול את שלושת החלקים הבאים:

- (א) החלק האפקטיבי בגידור,
- (ב) צבירת הרבית (לרבות הפרשי הצמדה) בגין הנגזר המגדור, שלא נכללה בחלק האפקטיבי בגידור (סעיף קטן (א) לעיל),
- (ג) הפחתת התאמת הערך המאזני של הפריט המגודר. בהתייחס לגידור שווי הוגן החלק האפקטיבי שבגידור ייזקף מיידי לזכרון רווח והפסד.
- בהתייחס לגידור תזרים מזומנים החלק האפקטיבי שבגידור ייזקף להון העצמי כמרכיב של רווח כולל אחר בסעיף רווחים (הפסדים) נטו בגין תזרימי מזומנים. חלק זה יסווג מחדש לזכרון רווח והפסד בהתאם לכללים שנקבעו בהוראה זו ויוצג יחד עם תוצאות הפריט המגודר. שני החלקים האחרים ייזקפו באופן שוטף לזכרון רווח והפסד. ייתן גילוי להשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות ריבית, הוצאות ריבית, והכנסות (הוצאות) אחרות הכלולות בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית", שאינן נכללות בסעיף חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור.
- (2) מרכיב לא אפקטיבי ביחסי הגידור. סעיף זה יכול:
- (א) סכום חוסר האפקטיביות של הגידורים - מרכיב הרווח (ההפסד) בגין מכשירים נגזרים הנובע מחוסר האפקטיביות של הגידור, וכן סכום חוסר האפקטיביות של גידורי שווי הוגן, הנובע משינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר שניתן ליחס אותם לסיכון המגודר,
- (ב) מרכיב הרווח (ההפסד) בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור,
- (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין התקשרות איתנה שאינה כשירה עוד כגידור שווי הוגן,
- (ד) רווחים (הפסדים) שסווגו מחדש מכיוון שקרוב לודאי שהעסקאות החזויות לא תבצענה.
- המידע ייכלל בביאור מס' 21 (הכנסות מימון שאינן מריבית).
- (3) הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM - סעיף זה יכול את השינויים ביתרה המאזנית של מכשירים נגזרים, אשר לא יועדו ליחסי גידור, המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, למעט שינויים הנובעים מתקבולים או תשלומים. המידע ייכלל בביאור מס' 21 (הכנסות מימון שאינן מריבית).
- (4) הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים - סעיף זה יכול את השינויים ביתרה המאזנית של מכשירים נגזרים שאינם מגדרים ולא מהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, למעט שינויים הנובעים מתקבולים או תשלומים. המידע ייכלל בביאור מס' 21 (הכנסות מימון שאינן מריבית).

"איגרות חוב" (debt securities) - לרבות מלוות מדינה, מניות בכורה הניתנות לפדיון, כתבי התחייבות המירים, איגרות חוב צמיתות וכתבי התחייבות נדחים;
 "איגרת חוב משלמת" - איגרת חוב שעליה משולמת ריבית לפחות פעם בשנה;
 "איגרת חוב צוברת" - איגרת חוב שאינה איגרת חוב משלמת;
 "יום הפדיון" - מועד הפדיון הסופי;

"מניות" (equity securities) - לרבות אופציות שנרכשו, לרכישת או למכירת מניות ולרבות יחידות בקרנות להשקעות משותפות בנאמנות;
 "עלות" - מחושבת לפי שיטת ממוצע משוקלל נע או לפי שיטת נכנס ראשון יוצא ראשון;
 "עלות מופחתת (amortized cost) של איגרות חוב" - ערך נקוב בתוספת ריבית והפרשי הצמדה או שער שנצברו עליו, בניכוי חלק יחסי מהניכיון או בצירוף חלק יחסי מהפרמיה. לעניין זה:

- (1) החלק היחסי כאמור יחושב לפי שיטת הריבית האפקטיבית בהתאם לתקופה שבין יום הרכישה ליום הפדיון על בסיס יומי ויתואם על פי שיעור עליית המדד או שער החליפין מיום הרכישה ליום המאזן;
- (2) באיגרת חוב הנפדית לשיעורים, החלק היחסי כאמור יוקצה לכל פדיון חלקי לפי היחס של הערך הנקוב העומד לפדיון לסך הערך הנקוב של איגרת החוב;
- (3) לצורך חישוב הניכיון (או הפרמיה) באיגרת חוב משלמת, יש לנכות את סכום הריבית הצבורה במועד הרכישה בתוספת הפרשי הצמדה ושער על הריבית;
- (4) באיגרת חוב צוברת יתואם החלק היחסי כאמור גם על פי שיעור הריבית ותנאי צבירתה כפי שנקובים באיגרת החוב;

"רווח או הפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של נייר ערך" (unrealized holding gain or loss) - ייקבע לפי ההפרש בין שווי הוגן של נייר ערך לבין עלותו המופחתת (במניות-עלות) ליום הדיווח;
 לעניין זה:-

- "עלות מופחתת" - לאחר השפעת ירידות ערך שטופלו כאמור בסעיף 26א.;
- "שווי הוגן במניה" - למעט השפעת דיבידנד שהוכרז וטרם שולם;

"מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין" ("equity securities that do not have readily determinable fair value") - לרבות מניות אשר בעת רכישתן נחסמו למימוש למשך זמן של למעלה משנה מיום הדיווח (להבדיל ממניות המשמשות לביטחון).

- ג. בהעברת איגרת חוב אל התיק הזמין למכירה מהתיק המוחזק לפדיון - רווח או הפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן ליום ההעברה ייזקף בהון העצמי בסעיף הנפרד ברווח כולל אחר מצטבר כאמור בסעיף 26.א'.
- ד. בהעברת איגרת חוב אל התיק המוחזק לפדיון מהתיק הזמין למכירה - רווח או הפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן ליום ההעברה ימשיך להיות מוצג בהון העצמי בסעיף נפרד ברווח כולל אחר מצטבר כאמור בסעיף 26.א', אך יופחת לרווח והפסד על פני משך החיים הנותרים של איגרת החוב כהתאמת תשואה באופן עקבי עם אופן הפחתת פרמיה או ניכיון.
- ה. העברות אגרות חוב מתוך התיק המוחזק לפדיון ואליו יהיו נדירות. העברה או מכירה של איגרת חוב מהתיק המוחזק לפדיון מותרת בגין שינויי נסיבות המפורטים בסעיף 24.ב' (2).
- בהתחשב באופי התיק למסחר, העברות מתוך התיק למסחר ואליו יהיו נדירות.

ב. חוב יסווג כחוב פגום לפי סעיף קטן א. החל מהמועד שבו הוא הופך לחוב בפיגור של 90 ימים. חוב אשר סווג כחוב פגום ישאר כזה עד למועד בו הוא יענה לקריטריונים לחזרתו ממצב זה כמפורט בסעיף קטן ו..

ג. הטיפול במספר חובות של חייב אחד –

כעקרון, סיווג חוב כפגום צריך להיקבע בהתבסס על הערכת יכולת הגביה של החוב האינדיבידואלי ויכולת וביצועי התשלום. בהתאם לכך, כאשר הלוואה אחת של חייב מסווגת כחוב פגום, תאגיד בנקאי אינו חייב למיין באופן אוטומטי את יתר החובות של אותו חייב כפגומים. כאשר לתאגיד בנקאי יש כמה חובות של אותו חייב, וחוב אחד עונה לקריטריונים של חוב פגום, על התאגיד הבנקאי להעריך את החובות האחרים של אותו חייב על מנת לקבוע האם אחד או יותר מאלה צריכים גם כן להיות ממויינים כפגומים.

ד. לא נדרש לסווג חוב מהסוגים שצוינו בסעיף 6.א.29 (א), אשר ההפרשה בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בהתאם לסעיף 6.ב.29, כחוב פגום, ולא נדרש להפסיק לצבור בגינו ריבית, גם אם קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. עם זאת, חובות אלה יהיו כפופים לשיטות הערכה אחרות (כגון הפרשות להפסדי אשראי) שיבטיחו שהרווח הנקי של התאגיד הבנקאי אינו מוטה כלפי מעלה (overstated).
 עמלות בגין איחור (delinquency fees) על חובות אלה יכללו כהכנסה במועד שבו נוצרת הזכות לקבל את העמלה מהלקוח, בהנחה שהגביה מובטחת באופן סביר.
 למרות האמור לעיל:

1) תאגיד בנקאי רשאי, אך אינו נדרש, להפסיק לצבור ריבית בגין חובות כאמור. תאגיד בנקאי שבחר להפסיק לצבור ריבית בגין חובות כאמור יסווג אותם כחובות פגומים, ויתן גילוי למדיניות החשבונאית שאומצה.

2) ריבית על פיגורים בתשלומי לווים שקיבלו הלוואות לדיור תיכלל כהכנסה רק עם גבייתה. גבייה על חשבון פיגורים בתשלומי הלוואות לדיור, תיחוס, בהעדר נסיבות אשר מצדיקות ייחוס אחר, לריבית פיגורים (לזכות הכנסות ריבית - מאשראי לציבור) ולאחר מכן ליתרות הפיגור שנצברו.

1. החזרה מסיווג חוב פגום –

כעקרון, חוב פגום יכול לחזור להיות מסווג כחוב שאינו פגום בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

(1) אין בגינו רכיבי קרן אֶן ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו (להלן - סכומים בפיגור), והתאגיד הבנקאי צופה (Expects) פירעון של הקרן הנותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו). לעניין זה מובהר כי כאשר מתקיים תנאי זה החוב יכול לחזור להיות מסווג כחוב שאינו פגום גם אם התאגיד הבנקאי טרם גבה את הסכום שנמחק חשבונאית בעבר.

בכדי שתנאי זה יתקיים, נדרש שהבנק יקבל קודם לכן תשלומים לפירעון כל הסכומים שבפיגור. למרות האמור, במצב שבו החייב משלם את הסכום המלא של תשלומי הקרן והריבית התקופתיים לפי תנאי החוזה, חוב יכול לחזור מסיווג כחוב פגום גם אם נותרו סכומים בפיגור, אם מתקיימים שני הקריטריונים הבאים: (1) קיים ביטחון סביר (Reasonably assured) שכל סכומי הקרן והריבית שהגיע מועדם לפי החוזה (לרבות פיגורים) יפרעו בתקופה סבירה, ו-(2) החייב ביצע תשלומים לפי תנאי החוזה במזומן או בשווי מזומן, על פני תקופה רציפה (sustained - לפחות 6 חודשים). במצב זה יש להמשיך לתת לחוב גילוי כחוב בפיגור כל עוד קיימים בגינו סכומים בפיגור.

(2) כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גביה.

2. הכרה בהכנסות ריבית וטיפול בהכנסות ריבית שנצברו בעבר בגין חוב פגום

א. תאגיד בנקאי לא יצבור הכנסות ריבית בגין חוב המסווג כחוב פגום, למעט האמור לגבי חוב בעייתי בארגון מחדש בסעיף קטן ה..

ב. הטיפול בהכנסות ריבית שנצברו בעבר –

יש לבטל כל הכנסת ריבית שנצברה וטרם נגבתה, ואשר הוכרה כהכנסה בדוח רווח והפסד, בחוב שהוגדר כפגום, כדלקמן: הכנסה אשר נצברה מתחילת שנת הדיווח תבוטל מול סעיף רווח והפסד "הכנסות ריבית" והכנסה שנצברה בשנים קודמות תבוטל מול יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (ביטול ההכנסה שנצברה בשנים קודמות יוצג בביאור על התנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי בשורה "מחיקות חשבונאיות").

ג. הטיפול בתקבולי מזומן והקריטריונים להכרה בהכנסה על בסיס מזומן –

(1) כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב פגום, כל התשלומים שהתקבלו ישמשו להקטנת הקרן במידה הנדרשת להסרת ספק זה.

2) כל עוד היתרה הרשומה הנותרת של החוב נחשבת להיות ברת גביה במלואה, ניתן לטפל בחלק או בכל תשלומי הריבית שהתקבלו במזומן כהכנסת ריבית על בסיס מזומן. קביעת הבנק בדבר יכולת הגביה של כל היתרה הרשומה הנותרת של החוב חייבת להיתמך בהערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב והתחזית לפירעון, לרבות התייחסות לביצועי הפירעון ההיסטוריים של החייב וגורמים רלבנטיים אחרים. כאשר הכרה בהכנסת ריבית על בסיס מזומן הינה נאותה, סכום ההכנסה שיוכר כהכנסות ריבית יוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי השיעור החוזי. היתרה שהתקבלה במזומן מעבר לסכום זה ואשר לא נרשמה כהקטנת היתרה הרשומה הנותרת, תירשם כגביית מחיקות חשבונאיות קודמות (כולל ריבית שבוטלה), עד שאלו יגבו במלואן (צריך שתהיה לתאגיד בנקאי מדיניות מוגדרת היטב המסדירה את הטיפול בהכנסות ריבית והמחיקות החשבונאיות של יתרות לקבל בגין ריבית שנצברה). הכנסות ריבית על בסיס מזומן יסווגו בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית, בסעיף הרלבנטי.

ד. בוטל.

ה. חוב בעייתי בארגון מחדש –

חוב אשר עבר פורמלית ארגון מחדש כך שלאחר הארגון מחדש יהיה ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית, בתנאי שהארגון מחדש וכל מחיקה חשבונאית שבוצעה בחוב נתמכים בהערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב ותחזית הפירעון לפי התנאים החדשים.

אחרת, החוב בארגון מחדש חייב להמשיך להיות מטופל כחוב פגום שאינו צובר הכנסות ריבית. ההערכה חייבת להתייחס לביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווי מזומן למשך תקופה סבירה, הנמשכת לפחות 6 חודשים, לפני שהחוב יחזור לצבור הכנסות ריבית (בהחזרת החוב למצב צובר הכנסות ריבית, ניתן להתחשב בביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים על פני תקופה סבירה לפני הארגון מחדש). ארגון מחדש כזה חייב לשפר את יכולת הגביה של החוב בהתאם ללוח פרעונות סביר ואינו משחרר את התאגיד הבנקאי מהאחריות למחוק חשבונאית באופן מיידי את כל ההפסדים המזוהים (ראה סעיף 29 ד.).

עד שחוב בארגון מחדש חוזר לצבור הכנסות ריבית, אם בכלל, תשלומי מזומן שהתקבלו חייבים להיות מטופלים בהתאם לקריטריונים המפורטים לעיל. בנוסף, לאחר ארגון מחדש פורמלי, אם חוב שאורגן מחדש אשר חזר לצבור הכנסות ריבית, מקיים מאוחר יותר את הקריטריונים להגדרת חוב פגום ביחס לתנאיו החדשים,

כהוצאה כנגד הפרשה לירידת ערך בגין הנכס. יש להגדיל או להקטין (עד לאפס) את ההפרשה לירידת ערך כנגד סעיף הוצאות, בגין שינויים בשווי ההוגן של הנכס או באומדן עלויות המכירה.

לאחר ארגון מחדש של חוב בעייתי, תאגיד בנקאי יטפל בנכסים שקיבל, אשר אינם נכסים עם תקופת שימוש ארוכה, באופן זהה לו הנכסים היו נרכשים במזומן.

6. אם נכס נדל"ן שנתפס מוחזק למכירה למשך יותר מתקופה קצרה, ירידות ערך נוספות ורווחים או הפסדים ממכירת הנכס לא ידווחו כהפסד או כגביה בגין החוב ולא יחוייבו או יזוכו להפרשה להפסדי אשראי. ירידות ערך אלו ורווחים או הפסדים ממכירה או מסילוק של הנכס ידווחו נטו בדוח רווח והפסד כ"הכנסות אחרות" או כ"הוצאות אחרות" (ראה סעיפים 69.ד. ו- 72.ד.).

30.ג. בוטל.

חלק ג' - דוח רווח והפסד

52. כללי

ההוראות לגבי דוח רווח והפסד מתייחסות לדוח רווח והפסד בסכומים מדווחים כאמור בתקן 12, אלא אם כן נאמר אחרת.

53. קיזוז הכנסות והוצאות

אין לקזז הכנסות כנגד הוצאות אלא במקרים לגביהם נאמר במפורש אחרת בהוראות אלה. יש לקזז סכומי החזר של הוצאות ספציפיות כנגד אותן הוצאות.

54. השתתפות בהוצאות

השתתפו אחרים בהוצאות התאגיד הבנקאי, ייכללו סכומי ההשתתפות בסעיפים המתאימים בציון נפרד של סכומים אלה.

55. הנחיות נוספות לעריכת דוח רווח והפסד

- א. ייערך דוח רווח והפסד נומינלי (לא מאוחד) לכל חודש בנפרד.
- ב. דוח רווח והפסד יחולק לשלשה חלקים שיכללו את הרכיבים כלהלן:
  - (1) הכנסות ריבית, הוצאות ריבית והוצאות בגין הפסדי אשראי;
  - (2) הכנסות משרותים פיננסיים, הכנסות אחרות והוצאות תפעוליות ואחרות;
  - (3) כל הסעיפים הבאים לאחר רווח מפעולות רגילות לפני מסים.
- ג. יקויים קשר חד חד ערכי בין סעיפי דוח הרווח וההפסד לבין סעיפי המאזן.
- ד.
  - (1) בדוח רווח והפסד של תאגיד בנקאי - הפרשי שער על יתרות מאזניות במטבע חוץ לתחילת החודש ייכללו בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית;
  - (2) בדוח רווח והפסד על בסיס מאוחד - בעת האיחוד של דוח של שלוחה שהיא זרוע ארוכה של התאגיד הבנקאי ייכללו בהכנסות ובהוצאות של השלוחה, הפרשי שער (נטו) כפי שנכללו בדוח של התאגיד הבנקאי.

56. הכנסות מאשראי (לציבור ולממשלה)

- א. בסעיפים אלה יש לכלול הכנסות מריבית, לרבות הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית, והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן, על אשראי.
- ב. בסעיפים אלה יש לכלול עמלה חד פעמית הנגבית מלווה שלא תמורת שירות מסויים או שלא כהחזר של הוצאות מיוחדות, אלא כתוספת לריבית. עמלה כזו לא תובא בחשבון כהכנסה בשנת הגביה, אלא תחולק לאורך תקופת הלוואה באופן יחסי לריבית. לצורך סעיפים אלה ייחשב כעמלה חד פעמית כל שיעור מוגדל של ריבית שהתאגיד הבנקאי גובה בשנה הראשונה, העולה על שיעור הריבית הרגיל שהתאגיד הבנקאי גובה בשנים שלאחריה. כן, יש לכלול בסעיפים אלה עמלות הקצאה למסגרות אשראי, שייזקפו להכנסות באופן יחסי לתקופת המסגרת.
- ג. ריבית על חוב פגום – ראה סעיף 30.
- ד. בסעיפים אלה יש לכלול הכנסות התאגיד הבנקאי מעמלות פרעון מוקדם של אשראי שניתן. הכנסות התאגיד הבנקאי מעמלות פרעון מוקדם לאחר ניכוי החלק היחסי המתייחס להון הפיננסי תיפרשנה ותיכללנה בדוח רווח והפסד בשיעורים שווים לפי יתרת התקופה לפרעון של האשראי, או תוך שלש שנים ממועד הפרעון, לפי התקופה הקצרה יותר.
- תנאי הכרחי להחשבת אירוע כ - "פרעון מוקדם" הוא מעבר מזוהה של מזומן אשר שימש לפרעון יתרת החוב. הלוואה חדשה אשר הועמדה לחייב במועד הפרעון או בסמוך לאותו מועד לא תיחשב כמזומן ששימש בפרעון החוב.
- במידה וסכום ההכנסות מעמלות פירעון מוקדם הינו מהותי, יש לתת גילוי נפרד על סכום ההכנסות.

ח. בוטל.

57. **בטל.** (4/97)

58. **הכנסות ממזומנים ומפיקדונות בבנקים**

בסעיפים אלה ייכללו הכנסות מריבית לרבות הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית, והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן, על פיקדונות בבנקים (כולל בבנקים מרכזיים) ועל מזומנים במטבע חוץ.

59. **הכנסות מאיגרות חוב** (10/02) (5/06)

א. סעיפים אלה יכללו ריבית לרבות הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית, והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן שנצברו בשנת הדוח על השקעות באיגרות חוב, בצירוף החלק היחסי של הניכיון, או בניכוי החלק היחסי של הפרמיה כמשמעותם בסעיף 24 ובצירוף הפחתה כאמור בסעיף 27.א.ד.

ב. רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר יוצגו בסעיפים נפרדים במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" (ביאור 21) כמפורט במתכונת הביאור. יינתן גילוי לחלק הרווחים וההפסדים בגין אגרות חוב למסחר הקשור לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.

ג. הכנסות המתקבלות מבנק ישראל בגין אחזקת מק"מ תיכללנה בסעיף זה, לפי תקופת האחזקה.

ד. רווח או הפסד ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה או מוחזקות לפדיון ייזקף לדוח רווח והפסד בעת המכירה, לסעיף המתאים של רווח או הפסד ממכירת איגרות חוב במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" (ביאור 21).

ג. סעיף הוצאות על פיקדונות הציבור יכלול את הפחתת החלק היחסי של מענקים המשולמים על ידי התאגיד הבנקאי למפקידים בתוכניות חסכון מאושרות, בתוספת ריבית, לרבות הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית, והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן. הוצאות על תכניות חסכון תיכללנה לפי שיטת ההצטברות בהתאם לשיעור התשואה המירבי שיגיע לחוסך בתום תקופת החיסכון על פי תנאי החיסכון.

61. הוצאות על איגרות חוב

א. בסעיף זה ייכללו ריבית, לרבות הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית, והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן.

ב. בסעיף זה תיכללנה הוצאות הנפקה של איגרות חוב באופן יחסי ליתרת הקרן מדי שנה. החזר הוצאות הנפקה ינוכה מסעיף זה.

ג. בסעיף זה יש לכלול את הפחתת החלק היחסי של הניכיון והפרמיה על איגרות חוב שהונפקו לפי שיטת הריבית האפקטיבית כאמור בסעיף 24.ז.

62. בטל.

62א. בטל.

- ה. לעניין סעיף זה - "רווח או הפסד ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה" - ההפרש בין התמורה שנתקבלה ממכירת איגרות החוב לבין עלותן המופחתת ביום המכירה בניכוי רווח או בתוספת הפסד שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של נייר ערך זמין למכירה המיועד כמגודר בגידור שווי הוגן, אשר הוכרו בדוח רווח והפסד במהלך תקופת הגידור בהתאם לאמור בחלק א'1 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור. הרווח או ההפסד מהמכירה יכלול בנוסף את הסכום שסווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כתוצאה מהמכירה.
- ו. לעניין סעיף זה - "רווח או הפסד ממכירת איגרות חוב מוחזקות לפדיון" - ההפרש בין התמורה שנתקבלה ממכירת איגרות החוב לבין ערכן המאזני ביום המכירה. הרווח או ההפסד מהמכירה יכלול בנוסף את הסכום שסווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כתוצאה מהמכירה.
- ז. בהתייחס לאיגרות חוב צמודות למדד, רשאי תאגיד בנקאי לחשב את הרווח או ההפסד ממכירה תוך הבאה בחשבון של הנתונים המפורטים בסעיפים ה. ו - ו. לעיל, לפי יתרה במאזן החודשי האחרון שקדם ליום המכירה ובתנאי שחישוב בדרך זו יבוצע בעקביות.

60. הוצאות על פיקדונות (10/02)

- א. בסעיפי הוצאות על פיקדונות לפי סוגיהם ייכללו ריבית, לרבות הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית, והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן.
- ב. בוטל.

64. בטל.

65. הכנסות והוצאות ריבית

הכנסות ריבית הנובעות מלקוח אחד, או מקבוצת לקוחות וסכומן עולה על 5% מסך ההכנסות, יצוינו בנפרד בביאור "הכנסות והוצאות ריבית" תוך פירוט מספר הלקוחות וסכומי ההכנסות.
המבחן האמור לעיל יערך בהתאמה גם לגבי הוצאות ריבית הנובעות מלקוח אחד. לעניין זה, "קבוצת לקוחות" - תאגיד השולט בתאגיד אחר וכל תאגיד הנשלט על ידו.

66. הוצאות בגין הפסדי אשראי

- א. בסעיף זה יש לכלול את הגידול נטו ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי שנזקף לדוח רווח והפסד. אם בתקופה מסויימת נזקפה לדוח רווח והפסד הקטנה נטו בהפרשה להפסדי אשראי, יש לכלול את הסכום בסעיף נפרד בין ההכנסות הרגילות.
- ב. בוטל.
- ג. בוטל.

א.66 הכנסות מימון שאינן מריבית

בסעיף זה יכללו:

- א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
- (1) הכנסות מפעילות במכשירים נגזרים שאינה למטרת מסחר. במסגרת סעיף זה יכללו מרכיב לא אפקטיבי ביחסי גידור והכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM.
  - (2) הכנסות מהשקעה באגרות חוב שאינה למטרת מסחר. במסגרת סעיף זה יכללו רווחים (הפסדים) ממכירת אג"ח מוחזקות לפדיון, נטו, לרבות הפרשות לירידת ערך, ורווחים והפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, לרבות הפרשות לירידת ערך.
  - (3) הכנסות (הוצאות) נטו בגין הפרשי שער, למעט הפרשי שער שנכללו בהכנסות מימון שאינן מריבית מפעילות מסחר.
  - (4) רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות שאינה למטרת מסחר. במסגרת סעיף זה יכללו רווחים והפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה, דיבידנדים שהתקבלו ממניות זמינות למכירה. בנוסף יכללו רווחים והפסדים ממימוש השקעות בחברות מוחזקות – כל השקעה בנפרד, בציון רווחים או הפסדים הנובעים מהנפקת מניות לצד שלישי בידי החברות המוחזקות או משינוי אחר במבנה ההון שלהן.
  - (5) רווחים והפסדים נטו בגין עסקאות איגוח.

(6) רווחים והפסדים נטו בגין הלוואות שנמכרו.

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר. במסגרת סעיף זה יכללו, הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים, רווחים והפסדים ממכירה ומהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר נטו ודיבידנדים שהתקבלו ממניות למסחר.

במידה וסכום ההכנסות שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר הינו מהותי, יש לתת גילוי נוסף לסכום זה לפי חשיפת סיכון של כל מכשיר (במכשיר נגזר - לפי חשיפת הסיכון של הבסיס של המכשיר הנגזר) כמפורט במתכונת ביאור 21, "הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר".

ד. סכום ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנזקף לדוח רווח והפסד יוצג כמפורט בביאור על האשראי לציבור (ראה גם סעיפים 29 – 30ב).

67. עמלות (10/99, 4/97)

- א. בסעיף זה יש לכלול עמלות בגין מתן שירותים בלבד, כמפורט בביאור לדוגמה בתוספת, למעט עמלות שנדרש בהתאם להוראות הדיווח להציג בסעיף אחר.
- ב. עמלות בגין פעולות בניירות ערך שהתקבלו מלקוחות, יוצגו ללא קיזוז מעמלות ששולמו לבורסה לניירות ערך.
- ג. בנקים למשכנתאות יכללו בסעיף "טיפול באשראי" את כל העמלות הקשורות למתן תעודות זכאות לרבות מדידות וכדומה.
- ד. בנספח ז' כלולות הבהרות לגבי הסיווג בביאור של עמלות שנגבות מלקוחות.
- ה. בסעיף זה ייכללו הכנסות נטו משירות תיקי אשראי. הכנסות אלו יכללו, בין היתר, הכנסות ממרווח ועמלות גבייה שנזקפו במהלך התקופה בפעילות לפי מידת הגבייה אשר הוצגה בקיזוז לפי סעיף 15א. בביאור יינתן גילוי נפרד להכנסות מפעילות לפי מידת הגבייה מכספי האוצר ולהכנסות מניהול תיקי אשראי של אחרים, בכפוף למהותיות.
- ו. בסעיף זה יש לכלול עמלות הפצת מוצרים פיננסיים כגון: קרנות נאמנות (לרבות עמלת הפצת קרנות נאמנות מרוכש יחידת השתתפות בקרן נאמנות – חלק 4 לתעריפון העמלות המלא), קופות גמל וקרנות השתלמות, מוצרים פנסיוניים ומוצרי ביטוח (לרבות עמלות מביטוח חיים ומביטוח דירות). בנוסף, סעיף זה יכלול עמלות הפצה שתאגיד בנקאי קיבל כתוצאה מהפצת מוצרים פיננסיים דומים אחרים.
- ז. דמי ניהול ועמלות מביטוח לא ייכללו פרמיות ביטוח שנגבו ע"י הבנק עבור חברות ביטוח, והועברו אליהן.
- ח. בסעיף זה ייכללו הכנסות משירותי ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, כגון: קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות, קרנות פנסיה.
- ט. בסעיף זה ייכללו עמלות בגין קיבולים, ערבויות, אשראי תעודות וכד', אשר תחולקנה באופן יחסי לתקופות העסקאות.
- י. עמלות אחרות – עמלות, אשר בהתאם למהותן לא מתאימות לתחומי הפעילות המוצגים בביאור לדוגמה. יינתן פירוט נפרד לעמלות אחרות הנובעות מתחום פעילות מהותי, שאינו מוצג בביאור לדוגמה בנפרד.

68. בטל.

69. הכנסות אחרות

בסעיף זה יכללו :

- א. רווחים והפסדים מממוש נכסים למעט השקעות בחברות מוחזקות. כל נכס יפורט בנפרד.
- ב. דמי שכירות מבניינים וציוד שאינם בשימוש התאגיד הבנקאי בניכוי הוצאות אחזקה ופחת של אותם בניינים וציוד כמפורט בסעיף 71 ודמי ניהול ;
- ג. דמי ניהול מחברות קשורות שהן חברות מוחזקות, חברות אם וחברות בשליטתן.
- ד. רווח (נטו) מממוש נכסים שהתקבלו בגין סילוק אשראים ושווינו כ"נכסים אחרים" כאמור בסעיף 30ב. (הפסד (נטו) ימויין כ"הוצאות אחרות" - ראה סעיף 72).
- ה. עולות ההכנסות מהיעודות לפיצויי פיטורים, פיצויי פרישה, פנסיה וחופשה על הסכומים בגין שנים קודמות הדרושים להשלמת העתודות המתאימות, ייכללו בסעיף זה סכום ההפרש. (הפרש שלילי ייכלל בסעיף "משכורות והוצאות נלוות"). לעניין זה :

"השלמת העתודה" - ההשלמה הנובעת מעודף העתודה לסוף שנת החשבון המחושבת על בסיס השכר החודשי האחרון לאותה שנה, על הסיכום של ההפרשה השוטפת לשנת החשבון והעתודה לתחילת השנה, בניכוי תשלומי פיצויים במשך השנה ;

"הפרשה שוטפת" - ההפרשה הדרושה לכיסוי החבות שנוצרה בגין תקופת הדיווח והמחושבת לפי השכר החודשי האחרון.
- ו. בביאור יינתן גילוי להכנסות אחרות כמפורט בביאור לדוגמא בתוספת.
- ז. תאגידים בנקאיים מיוחדים רשאים להציג בגוף דוח רווח והפסד את סך כל "ההכנסות שאינן מריבית" בסעיף אחד ואת הפרוט להציג בביאור.

71. אחזקה ופחת בניינים וציוד

- א. סעיף זה יכלול דמי שכירות, פחת בגין בניינים וציוד, מיסי רכוש (לרבות מס עסקים וארנונה), הוצאות שמירה והוצאות אחזקה אחרות (כגון ביטוח ותיקונים), בניכוי הכנסות דמי שכירות והשתתפויות אחרות באחזקת בניינים וציוד.
- ב. הוצאות אחזקה על בניינים שאינם בשימוש התאגיד הבנקאי לא תיכללנה בסעיף זה, אלא תנוכינה מהכנסות דמי שכירות לגבי אותם בניינים והיתרה תוצג בסעיף "הכנסות אחרות".
- ג. לעניין סעיף זה, פחת על בניינים וציוד – לרבות הפסדים מירידת ערך ובניכוי ביטול הפסדים מירידת ערך.
- ד. אם הסכום של סעיף זה אינו מהותי ניתן להציגו כחלק מסעיף "הוצאות אחרות".

71א. הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין

בסעיף זה יכללו הפחתות נכסים בלתי מוחשיים שהוכרו בדוח רווח והפסד במהלך התקופה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 38, הפסדים מירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים שהוכרו ושבטלו בדוח רווח והפסד במהלך התקופה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 36, וכן בדוח רווח והפסד מאוחד הפסדים מירידת ערך של מוניטין שנוצר כתוצאה מרכישה של חברה מאוחדת, שהוכרו בדוח רווח והפסד במהלך התקופה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 36. בדוח רווח והפסד לא מאוחד הפסדים מירידת ערך של מוניטין שנוצר כתוצאה מרכישה של חברה מאוחדת יכלל בסעיף חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים מפעולות רגילות לאחר השפעת המס של חברות מוחזקות. למרות האמור:

- א. הפחתות והפסדים מירידת ערך של עלויות תוכנה לשימוש עצמי ירשמו בסעיף אחזקה ופחת בניינים וציוד.
- ב. הפחתות והפסדים מירידת ערך של נכסי שירות ירשמו בסעיף עמלות, בסעיף הכנסות נטו משירות תיקי אשראי.

72. הוצאות אחרות

- א. בסעיף זה יש לכלול את כל ההוצאות התפעוליות שלא נכללו בסעיפים הנ"ל.
- ב. בביאור יצויין, בסכום כולל אחד לגבי כל הדירקטורים ביחד, שכר הדירקטורים והוצאות נילות, דמי ניהול, דמי שירותים וכל הטבה אחרת בעד שירות כדירקטור, לרבות כל הטבה המשולמת לאדם אחר בעד שירות כאמור ולרבות תשלום עקב פרישת דירקטור מתפקידו. ניתנה הטבה לדירקטור בשל חבילת הנפקה כאמור בסעיף 70. ה., תיכלל ההטבה בסעיף זה תוך גילוי נפרד בביאור. הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על תשלומים והטבות למנהל עקב מילוי משרה בתאגיד הבנקאי; תשלומים והטבות אלה ייכללו בסעיף "משכורות והוצאות נילות".
- ג. משולמות הטבות כאמור בסעיף קטן ב. על-ידי חברה בת של התאגיד הבנקאי למי שאינו דירקטור של אותה חברה בת, יש לציין את הדבר ואת הסכום בביאור.
- ד. בסעיף זה ייכללו הפסד ממימוש, הוצאות אחזקה וירידת ערך של נכסים שנתקבלו בגין סילוק אשראים ושווייניו כ"נכסים אחרים" כאמור בסעיף 30ב.
1. ד. בוטל.

ה. בביאור יינתן גילוי להוצאות אחרות כמפורט כדוגמת ביאור בתוספת.

ו. תאגידים בנקאיים מיוחדים רשאים להציג בגוף דוח רווח והפסד את סך כל "ההוצאות התפעוליות ואחרות" בסעיף אחד ואת הפרוט להציג בביאור.

73. הפחתת הוצאות הנפקה

א. יש להפחית הוצאות הנפקת מניות מקרן פרמיה על מניות בשנת ההנפקה. כאשר אין קרן מספקת, יש לזקוף את יתרת ההוצאות לסעיף "הוצאות אחרות" בשנת ההנפקה.

ב. יש להפחית הוצאות הנפקה של אופציות לרכישת מניות, כאשר האופציות הונפקו שלא בהצמדה לניירות ערך אחרים, מהתמורה שנתקבלה ממכירת האופציות. עלו ההוצאות על התמורה, ייזקף העודף לסעיף "הוצאות אחרות" בשנת ההנפקה.

ג. הוצאות הנפקת אגרות חוב יוצגו כאמור בסעיף 61.

73א. דחיית הוצאות והיוון

נדחו או הונו הוצאות, יצויין הסכום שנדחה או שהוון ודרך חישובו, מפורט לפי הסעיפים בדוח רווח והפסד ובמאזן ויפורטו נסיבות הדחייה או ההיוון. (ראה גם סעיף 33.ח. 6) - בניינים וציד)

74. הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות

א. תאגיד בנקאי יישם את תקן חשבונאות בינלאומי 12 בדבר "מיסים על ההכנסה" (להלן בסעיף זה – תקן 12). ביישום התקן יחול האמור בסעיף זה.

(1) בכל מקום שבו בתקן 12 נכלל המונח "צפוי" (probable), תאגיד בנקאי יישם מונח זה בעקביות ליישום של המונח "יותר סביר מאשר לא" (more likely than not) בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב לטיפול במסים על ההכנסה.

(2) במקום ההפניות שקיימות בתקן 12 לתקני דיווח כספי בינלאומיים יבואו הפניות ל"כללי החשבונאות המקובלים בישראל והוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו". במסגרת זאת יתוקנו ההפניות הבאות:

(א) ההפניות בסעיף 20 לתקני חשבונאות בינלאומיים 16, 38, 40 ו- תקן דיווח כספי בינלאומי 9.

(ב) ההפניות בסעיף 23 לתקן חשבונאות בינלאומי 32.

(ג) ההפניות בסעיף B51 לתקן חשבונאות בינלאומי 16.

75. רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס (9/02)

תאגיד בנקאי הסבור כי ראוי לסווג רווחים (הפסדים) בסעיף זה יפנה למנהל יחידת דיווח כספי בפיקוח על הבנקים לקבלת הנחיה מקדמית.

76. השפעה מצטברת של שינוי בכללי החשבונאות

א. חל באחת משנות הדיווח הכלולות בדוחות, שינוי בכללי החשבונאות או באופן יישומם בהשוואה לשנת הדיווח הקודמת - יוסבר השינוי, יפורטו הנימוקים לו ותצויין השפעתו בסכומים על הדיווח לפני ניכוי מסים על ההכנסה, על הריווח הנקי, על הריווח למניה ועל סעיפים אחרים בדוחות אשר השפעת השינוי לגביהם היא מהותית.

78. רווח למניה

תאגיד בנקאי יציג את הרווח למניה בדוח רווח והפסד ובביאור לדוח זה לפי תקן חשבונאות בינלאומי 33 בדבר "רווח למניה" (להלן – תקן 33), בשינויים המפורטים להלן:

- (א) סעיף 8 לתקן 33 לא יחול על דוח כספי של תאגיד בנקאי.
- (ב) לצורך יישומו של תקן 33, המונח "רווח מפעולות נמשכות" בו נעשה שימוש בתקן זה יוחלף ויעשה שימוש במונח "רווח נקי מפעולות רגילות".
- (ג) במקום ההפניות המופיעות בתקן 33 לתקנים המפורטים להלן, תבוא הפניה לכללי החשבונאות המקובלים בישראל והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו:
- 1) תקן חשבונאות בינלאומי 1 בדבר "הצגת דוחות כספיים".
  - 2) תקן חשבונאות בינלאומי 32 בדבר "מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה".
  - 3) תקן חשבונאות בינלאומי 39 בדבר "מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה".
  - 4) תקן דיווח כספי בינלאומי 8 בדבר "מגזרי פעילות".
- תאגיד בנקאי יערוך את ביאור 28א. רווח למניה רגילה, בהתאם לנסיבות הקיימות אצלו. במידת הצורך יוסיף תאגיד בנקאי מידע שאינו נדרש במתכונת ביאור 28א. כדי למלא אחר דרישות תקן 33.

79. מגזרי פעילות עיקריים (12/01)

- א. (1) תאגיד בנקאי יגלה בנפרד מידע לגבי כל מגזר פעילות אשר עומד בדרישות סעיף קטן ב' (או נובע מצירוף של שניים או יותר ממגזרים אלה בהתאם לסעיף קטן ג') ובתנאים הכמותיים המפורטים בסעיף קטן ד'. בסעיף קטן ה' מפורטים מצבים אחרים בהם יינתן מידע נפרד על מגזרי פעילות.
- (2) הגילוי יכלול מידע כמפורט בסעיפים קטנים ו'-י'.
- (3) תאגיד בנקאי המפרסם דוחות כספיים מאוחדים, רשאי להציג את המידע הנדרש על פי סעיף זה על בסיס מאוחד בלבד. במקרה זה, בכל מקום בסעיף בו קיימת התייחסות ל"דוחות הכספיים" יש לקרוא "דוחות כספיים מאוחדים".
- (4) תאגיד בנקאי רשאי להוסיף מידע היכול לתרום להבנת פעילויותיו, מעבר לנדרש בסעיף זה.
- (5) לעניין סעיף זה:
- "הכנסות מגזר" - סך כל הכנסות ריבית נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי, בתוספת סך הכנסות שאינן מריבית.
- "תוצאות מגזר" - ההפרש בין כל ההכנסות וההוצאות המיוחסות למגזר;
- (6) בביאור 29 מפורטת מתכונת דוגמה ליישום הנדרש בסעיף זה.
- ב. (1) מגזר פעילות הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר מתקיימים בו שלושת המאפיינים הבאים:
- (א) עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות (כולל הכנסות והוצאות הנובעות מעסקאות עם רכיבים אחרים באותו תאגיד בנקאי).